

REFERAT Økonomi- og Planudvalget 2014-2017 d. 20-06-2016

Mødedato Mandag d. 20. juni 2016 kl. 00:00

Mødested Mødelokale C, Ullasvej 23, Rønne

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Budgetdialogmøde med Sekretariatet og Center for Økonomi og Personale.....	5
Budget og mål 2017 - Økonomi- og Planudvalget.....	8
Likviditetsoversigter pr. 31. maj 2016.....	12
Budgetopfølgning pr. 30. april 2016, Økonomi- og Planudvalget.....	15
Samlet budgetopfølgning pr. 30. april 2016.....	19
Beretning nr. 28 og endelig godkendelse af regnskab 2015.....	26
Efterbetaling af vejbidrag 2007 - 2011.....	29
Toftegårdens Fremtid - analyse af fremtidigt plejeboligbehov.....	32
Udvidet/suppleret Ældrepolitik.....	37
Status på og videreførelse af indsatsen på hjerneskadeområdet.....	43
Frivillige madordninger på kommunens skoler.....	47
Tilbud om indflytning i DLG's bygninger på Nexø Havn.....	55
Tværgående EU projekt.....	60
Fonden Bornholms Lakseklækkeri - eftergivelse af gæld til regionskommunen.....	64
Rønne Theater - Gæld til BRK.....	67
Godkendelse af vedtægter for Bornholms Kulturskole.....	70
Kommissorium for en analyse af forskellige muligheder for at samle administrationen.....	74
Analyse af det tekniske område - oversigter, besparelser og frihedsgrader.....	79
Jordforurening - Afværgeforanstaltninger.....	85
Anlægsbevillinger til nyt tag på Melstedgård - etape 1.....	90
Anlægsbevilling til etablering af sygeplejeklinik på Sønderbo.....	93
Anlægsbevilling til vaskemaskine til Hjælpemidler.....	96
Anlægsbevillinger til svømmehaller.....	99
Anlægsbevillinger til selvejende haller 2016.....	104
Anlægsregnskab 25 boliger - Kommandanthøjen, Rønne.....	108
Anlægsregnskab 60 boliger, etape 2 Snorrebakken, Rønne.....	111
Anlægsregnskab, Nexøhuset, 14 boliger.....	114
Anlægsregnskab, 9 boliger - Stenbanen, Rønne.....	117
Orientering fra formanden.....	120
Eventuelt.....	122
Lukket.....	124
Lukket.....	125

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

85.02.02G00-0010

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	1	

Fraværende

Carl Ilsøe.

Bemærkninger til dagsordenen

Søren Schow erklærede sig inhabil i punkt 13 og punkt 15.

Søren Schow blev erklæret inhabil i punkt 15.

Punkt 2: Budgetdialogmøde med Sekretariatet og Center for Økonomi og Personale

Åbent punkt

2 Budgetdialogmøde med Sekretariatet og Center for Økonomi og Personale

00.30.02G01-0016

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	2	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen har besluttet, at som led i den politiske budgetproces hvert år afholdes et budgetdialogmøde, hvor udvalget mødes med repræsentanter fra de to centre under udvalgets område; Økonomi og Personale, og Sekretariatet.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- til dialog mellem Økonomi og Personales og Sekretariatets repræsentanter og udvalget, igennem gensidig orientering om status, arbejdet med mål og konkrete initiativer, samt budget

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:

Dialogen taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Som et led i den politiske budgetproces afholder udvalgene budgetmøder med centrene. De enkelte udvalg har ansvar for at sætte retning for udviklingen af de politikområder, de har som ansvarsområder. Dette skal ske i respekt for tidligere beslutninger og for kommunalbestyrelsens visioner og ønsker for Bornholms udvikling.

Formålet med møderne er bl.a. at drøfte udvalgenes delmål med særlig henblik på udfordringer og opmærksomhedspunkter, som udvalgene kan bringe ind i det videre budgetarbejde. Derudover drøftes arbejdet med det administrative sparekatalog.

På mødet deltager følgende repræsentanter fra Center for Økonomi og Personale:

Stine Hansen, økonomichef

Anette Stæhr, leder af Regnskab

Kristina Lambrecht, leder af Budget og indkøb

Laila Kofoed, leder af Løn og personale

Peter Petersen, specialkonsulent i Budget (TR for AC'erne)

Nanna Nørregaard, løn- og personalespecialist (TR for HK'erne i Løn og personale)
Karen Lynn Jacobsen, økonomi- og indkøbsansvarlig, Regnskab (TR for HK'erne i Budget og Regnskab)
Jesper Tranberg, fuldmægtig i Regnskab (AMR)

Fra Sekretariatet deltager:

Steen Birkedal, sekretariatschef

Claus Munk, IT-chef

Ea Roving Olsen, konsulent, HR-udvikling (TR for AC'erne)

Henrik Marckmann Hansen, IT-supporter (TR for HK'erne)

Lisbeth Seremet Kofoed, sekretær, Politisk Service (AMR)

Centercheferne giver indledningsvist en kort præsentation af, hvad der aktuelt arbejdes med og hvilke besparelsesmuligheder, der arbejdes med til det administrative sparekatalog i overensstemmelse med den udmeldte besparelsesramme for hvert af centrene. Derudover kan centercheferne komme med bemærkninger vedrørende budgetmål for 2017, budgetopfølgningen per 30. april, samt refleksioner over Bornholmer-panel-image-undersøgelsen.

Herefter vil der være tid til general dialog mellem udvalget og centret om de konkrete spareforslag og budgetsituationen etc.

I efteråret efter budgetvedtagelsen afholdes der nye dialogmøder mellem udvalget og centeret om udmøntning af budgettet for 2017. Her drøftes det indgåede budgetforligs konsekvenser for centerets område, og hvordan de politiske beslutninger indarbejdes.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 3: Budget og mål 2017 - Økonomi- og Planudvalget

Bilag

Forslag til Økonomi- og Planudvalgets mål 2017

Åbent punkt

3 Budget og mål 2017 - Økonomi- og Planudvalget

00.30.02G01-0016

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	3	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget beslutter.

Resumé

Udvalgenes arbejde med mål er en del af budgetprocessen. Som processen for budget 2016, skal udvalgene diskutere nye delmål for 2017 til videre behandling i Kommunalbestyrelsens budgetforhandlinger. Udvalgene skal endvidere drøfte behov for justering af de langsigtede mål.

Detaljerede oplæg til nye mål og delmål er vedlagt som bilag til dagsordenspunktet.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren og Teknik- og Økonomidirektøren indstiller,

- a) at udvalget drøfter oplæg til delmål og langsigtede mål
- b) at udvalget godkender delmål med henblik på videre behandling i Kommunalbestyrelsens behandling af budget 2017

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:

Ad a) Drøftet.

Ad b) Godkendt.

Sagsfremstilling

De enkelte udvalg har ansvar for at sætte retning for udviklingen af de politikområder, de har som ansvarsområder. Dette skal ske i respekt for tidligere beslutninger og for kommunalbestyrelsens visioner og ønsker for Bornholms udvikling.

På udvalgsrådet i maj blev der orienteret om status på delmålene for 2016 indenfor udvalgets område, samt drøftet behov for justeringer af delmål for 2016 og lavet indledende drøftelser af delmål for 2017.

I forlængelse af udvalgenes langsigtede (4-årige) mål, der blev vedtaget i forbindelse med budget 2016, skal udvalget nu drøfte mål og delmål for budgetåret 2017.

Udvalgets drøftelser til mål og delmål for budget 2017 skal tage udgangspunkt i:

1. Drøftelser fra udvalgsmødet i maj
2. Budgetdialogmøder med centrene og HovedMED
3. Evt. henvendelser om tværgående delmål fra andre udvalg

Nedenfor følger et overblik over forslag til udvalgets årlige mål, de dertilhørende delmål og hvorledes disse knytter sig til udvalgets langsigtede mål. For mere detaljerede beskrivelser af mål og delmål henvises der til bilag.

Økonomisk Politik	Fortsat fokus på at overholde de økonomiske mål fra 2014-2016.	Der skal i 2017 være et overskud på den ordinære drift på minimum 60 mio. kr.
		Den årlige investeringsramme for 2017 skal være på minimum 30 mio. kr.
		Bornholms Regionskommunes gennemsnitlige likviditet skal ligge på minimum 75 mio. kr.
		Den langfristede gæld, eksklusiv lån til ældreboliger, skal ikke overstige landsgennemsnittet for den langfristede gæld målt per indbygger.
Bright Green Island	Videre inkorporering af Bright Green Island strategien i Bornholms Regionskommunes virke	Der indføres en ekstra standard afsnitsoverskrift på alle dagsordenspunkter i alle udvalg, hvor der redegøres for punktets relevans til Bright Green Island Udviklingsstrategi, og specifikt hvordan det understøtter de 4 visioner i strategien.
Plangrundlag	Sætte rammer for Bornholms Regionskommune og gøre den til en attraktiv kommune at bosætte sig i	Udmøntning af Boligpolitikken. På baggrund af analyser og beslutninger vedrørende boligpolitikken på Bornholm skal der i 2017 ske en udmøntning.
		HovedMED foreslår at der arbejdes med BRK lejemaal hvor nye medarbejdere får mulighed for at teste, hvordan det er at bo på Bornholm
Serviceplanlægning	Afdækning af servicebehov og dermed kobling til mål om planlægning.	At gennemføre analyser for alle serviceområder og fremlægge resultaterne for KB til drøftelse. Der mangler at blive foretaget analyser af følgende områder: <ul style="list-style-type: none"> - Erhvervsområdet - Beskæftigelsesområdet - Fritidsområdet Kulturområdet
Nedbringelse af sygefraværet fra 3,9	Fravær til nærvær: Der ses omvendt på	Forbedre arbejdsmiljøet på tværs af Bornholms Regionskommune.

pct. i 2014 til 3,4 pct. i 2017.	sygefraværet og der fokuseres i stedet på nærvær. Hermed skal Bornholms Regionskommune hæve nærværet til 96,6 pct. i 2017.	Brede kendskab til gode råd vedrørende medarbejdersamtaler og håndtering af fravær med særligt fokus i forhold til stressrelateret fravær.
		Øget fokus på brug af delvis raskmelding/delvis sygemelding
		Medarbejderne i Bornholms Regionskommune skal føle, at de har et spændende og udviklende arbejde.
Højere gennemsnitligt antal ansøgere til opslåede stillinger i Bornholms Regionskommune.		Bruge Bornholm.dk mere aktivt til at fortælle om Bornholm
		Midlertidige boliger til tilflyttere - Giver muligheder for at "prøve Bornholm af" i lejeboliger
		Advisere med muligheder for kurser, videreuddannelse, diversitet og ansvar i jobbet.
		Hjælp/assistance til at finde arbejde til ægtefæller/samlevende.
Opretholdelse af "Sølvmærket" svarende til 60-90% økologi i de kommunale køkkener samt 40% lokale råvarer i de kommunale køkkener. Minimering af madspild til max 10% af samtlige måltider. Sikring af måltidsindsatserne i kommunen.		Etablering af strategisk mad- og måltidsfunktion inkl. oprettelse af årsværk i Center for Sundhed.
		Fortsat opnåelse af det økologiske Sølv spisemærke (60-90%) i alle køkkener.
		Minimum 15% forbrug af lokale fødevarer
		Minimering af madspild til 20% af samtlige serverede måltider.
		Implementering af "det hele måltid" i alle køkkener.

Økonomiske konsekvenser

Indsatsen til mål vedrørende økologisk mad, reducere af madspild og brug af lokale fødevarer vil kunne klares med en fast udvidelse på et årsværk med en udgiftsramme på 580.000 kr. startende fra 1.1. 2017.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 4: Likviditetsoversigter pr. 31. maj 2016

Bilag

Beholdninger pr. 31. maj 2016

Grafisk oversigt over udviklingen i beholdninger

Åbent punkt

4 Likviditetsoversigter pr. 31. maj 2016

00.32.18G01-0004

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	4	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget til efterretning.
Kommunalbestyrelsen til efterretning.

Resumé

Oversigter over kassebeholdning og udvikling i beholdninger pr. 31. maj 2016.

Indstilling og beslutning

Teknik- og Økonomidirektøren indstiller,

- at likviditetsoversigterne tages til efterretning.

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

I henhold til retningslinjerne for økonomistyring forelægges Økonomi- og Planudvalget og kommunalbestyrelsen hver måned oversigter over udviklingen i kassebeholdningen.

Den første oversigt viser den faktiske beholdning ultimo maj (159,2 mio.), den gennemsnitlige kassebeholdning over de seneste 365 dage (229,1 mio.), den beregnede kassebeholdning pr. 31. december 2016 (-7,9 mio.) og den faktisk forventede kassebeholdning pr. 31. december 2016 (92,1 mio. kr.)

Den anden oversigt viser grafisk udviklingen i den faktiske og den gennemsnitlige kassebeholdning opgjort dagligt fra 1. januar 2015 til 31. maj 2016.

Bemærkninger til den faktiske kassebeholdning:

Den faktiske beholdning på 159,2 mio. kr. er faldet med 30,3 mio. kr. i forhold til sidste opgørelse pr. 30. april 2016.

Faldet er knap 28 mio. kr. større end i maj måned 2015 og skyldes, at der i maj 2016 er afregnet 10 mio. kr. til staten i refusioner vedr. regnskab 2015 og betalt 12 mio. kr. mere til leverandører end sidste år. Endelig havde SKAT sidste år fremrykket betalingsdatoen for A-skat. Derfor blev a-skattebetalingen af feriegodtgørelsen sidste år afregnet i april måned, hvor den i 2016 bliver afregnet i maj måned, og udgør ca. 6 mio. kr.

Set over månederne marts - maj er udviklingen i kassebeholdningen stort set identisk i 2015 og 2016 med et træk på ca. 9,5 mio. kr.

Bemærkninger til den gennemsnitlige kassebeholdning:

Den gennemsnitlige beholdning på 229,1 mio. kr. forventes fortsat at være stigende.

Indfrielse af restgælden på Slottet i Rønne vil først ske når aftalerne om brug af bygningerne som asylcenter udløber, og vil først få indvirkning på likviditeten fra tidspunktet for indfrielsen.

Bemærkninger til den beregnede kassebeholdning:

Den beregnede beholdning ultimo 2016 på -7,9 mio. kr. er beregnet på baggrund af den faktiske beholdning ultimo 2015, den budgetterede kasseforøgelse i 2016 og afgivne tillægsbevillinger med kassevirkning vedrørende 2016 inkl. budgetoverførsler fra 2015.

Beholdningerne er opgjort inkl. midlertidige deponeringer på 16,7 mio. kr.

Økonomiske konsekvenser

Der er budgetteret med en renteindtægt af likvide aktiver på 1,9 mio. kr. i 2016. På baggrund af udviklingen i kassebeholdningen i 2015 må det forventes, at renteindtægten alt andet lige bliver højere end budgetteret i 2016. Ved budgetopfølgningen pr. 30. april 2016 er det anslået, at forrentningen af de likvide midler bliver på 4,4 mio. kr. i 2016.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 5: Budgetopfølgning pr. 30. april 2016, Økonomi- og Planudvalget

Bilag

Driftsopfølgning på bevilling og afdelingsniveau

Åbent punkt

5 Budgetopfølgning pr. 30. april 2016, Økonomi- og Planudvalget

00.30.14G01-0051

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	5	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Budgetopfølgningen pr. 30. april 2016 viser på Økonomi- og Planudvalgets områder et forventet regnskab, der udviser et merforbrug på 4,1 mio. kr. på den overførbare bevilling i 2016. Set under et er der fra 2015 overført et overskud på 28,2 mio. kr., dermed forventes årets resultat at blive et overskud på 24,1 mio. kr.

På den ikke-overførbare bevilling forventes samlet set et mindreforbrug på 3,8 mio. kr. i 2016.

Indstilling og beslutning

Teknik- og økonomidirektøren indstiller

- at budgetopfølgningen tages til efterretning

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

I henhold til retningslinjerne for økonomistyring i Bornholms Regionskommune, gennemføres budgetopfølgning pr. 30. april 2016. I 2016 gennemføres budgetopfølgning pr. 30. april og 31. oktober, samt en administrativ budgetopfølgning pr. 31. juli.

Mer-/mindreforbrug angiver afvigelser i forhold til det korrigerede budget 2016 ekskl. overførsler fra 2015.

Over-/underskud angiver afvigelser i forhold til det korrigerede budget 2016, dvs. inkl. overførsler fra 2015.

Af bilag 1 fremgår budgetopfølgning på driften.

Drift

For **Center for Økonomi og Personale** forventes et merforbrug på 3,1 mio. kr. på den overførbare bevilling i 2016. Fra 2015 er overført et overskud på 4,7 mio. kr., således forventes årets resultat at blive et overskud på 1,7 mio. kr.

En af årsagerne til merforbruget er, at overskud fra tidligere år på den interne forsikringspulje vedr. personaleforsikring nedbringes ved at centrene indbetaler et lavere beløb til puljen end der forventes udgifter til. Puljen skal balancere over årene.

En anden årsag er udfordringer med at hjemtage den fulde besparelse på konkurrenceudsættelse.

På den ikke-overførbare bevilling forventes et mindreforbrug på 0,7 mio. kr. i 2016 som kan henføres til færre udgifter til seniorjob, tjenestemænd og tjenestemandspensioner.

For **Asylcenteret** forventes et mindreforbrug på 2,4 mio. kr. på den ikke-overførbare bevilling i 2016.

Der har været flere asylansøgere indkvarteret i Svaneke og Hasle i januar-marts ud over den datidige faste kapacitet på 350 asylansøgere, men der forventes en stabil indkvartering på 400 resten af året. Som følge af forårets flere midlertidige asylinkvartering har BRK ansøgt Udlændingestyrelsen om en forhøjelse af rammen til transportbevilling. Overordnet set forventer Udlændingestyrelsen at kommunens udgifter til asylinkvartering dækkes og hvis ikke rammen på transport udnyttes vil mindre-forbruget reduceres tilsvarende.

For **Sekretariatet** forventes et merforbrug på 1,0 mio. kr. på den overførbare bevilling i 2016. Fra 2015 er overført et overskud på 23,5 mio. kr., således forventes årets resultat at blive et overskud på 22,5 mio. kr.

De væsentligste årsager til merforbruget kan henføres til planlagt udskiftning af diverse IT udstyr samt et merforbrug i forbindelse med Folkemødet.

Økonomiske konsekvenser

Det forventede regnskab på Økonomi- og Planudvalgets områder viser pr. 30. april 2016 samlet set et merforbrug på 4,1 mio. kr. på den overførbare bevilling. Set under et er der fra 2015 overført et overskud på 28,2 mio. kr., dermed forventes årets resultat at blive et overskud på 24,1 mio. kr.

På den ikke-overførbare bevilling forventes samlet set et mindreforbrug på 3,8 mio. kr. i 2016

Tabel 1: Driftsopfølgning pr. 30. april 2016

Beløb i 1.000 kr.	Forventet mer-/mindreforbrug i 2016		Overført fra 2015	Forventet resultat i 2016 (+overskud /-underskud)	
	Overførbare	Ikke-overførbare		Overførbare	Ikke-overførbare
Center for Økonomi og Personale	-3.085	654	4.733	1.648	654
61 Økonomi og Personale	-3.085	654	4.733	1.648	645
Asylcenteret		2.432			2.432
61 Økonomi og Personale		2.432			2.432
Sekretariatet	-1.037	714	23.514	22.477	714
62 Administration og it	-1.460		21.647	20.187	
63 Folkemødet	-737		289	-448	
64 Politikere	1.160	714	1.578	2.738	714

Økonomi- og Planudvalget	-4.122	3.800	28.247	24.125	3.800
---------------------------------	---------------	--------------	---------------	---------------	--------------

Note: Merforbrug angives med negativt fortegn

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 6: Samlet budgetopfølgning pr. 30. april 2016

Bilag

Resultatopgørelsen pr. 30. april 2016

Drift og anlæg på fagudvalg

Oversigt over udvalg, centre og bevillinger

Anlægsoversigt pr. 30. april 2016

Driftsopfølgning på udvalg og bevillinger

Anlægsopfølgning på udvalg og projekter

Åbent punkt

6 Samlet budgetopfølgning pr. 30. april 2016

00.30.14G01-0051

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	6	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget indstiller.
Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Budgetopfølgningen pr. 30. april viser, at der i 2016 forventes et merforbrug på 29,2 mio. kr. på serviceområderne under driften, som finansieres af overført overskud fra 2015. Der er tale om planlagte udgifter, særlige satsninger og udskudte projekter, der finansieres af opsparede midler fra 2015.

På de ikke-overførbare områder under driften forventes et mindreforbrug på 8 mio. kr. som kan henføres til overførselsudgifter og aktivitetsbestemt medfinansiering.

På anlægsområdet forventes et mindreforbrug på 26,4 mio. kr. set i forhold til rådighedsbeløbet i 2016, og skyldes primært forskydninger i projektførløb.

I sagen gennemgås budgetopfølgningen på drifts- og anlægsområderne fordelt på udvalg og centre, samt konsekvenser for kassebeholdningen.

Indstilling og beslutning

Direktionen indstiller,

- at budgetopfølgningen pr. 30. april 2016 tages til efterretning,
- at der meddeles en negativ tillægsbevilling til bevilling 13 Undervisning på 1.073.000 kr. som tilføres kassen

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:

Ad a) Taget til efterretning.

Ad b) anbefales.

Sagsfremstilling

I henhold til retningslinjerne for økonomistyring i Bornholms Regionskommune, gennemføres budgetopfølgning pr. 30. april 2016. I 2016 gennemføres budgetopfølgning vedr. budget 2016, pr. 30. april og 31. oktober, samt en administrativ budgetopfølgning pr. 31. juli. Der er endnu ikke taget stilling til, om der skal gennemføres en administrativ budgetopfølgning pr. 31. januar 2017 for budgetåret 2016.

Mer-/mindreforbrug angiver afvigelser i forhold til det korrigerede budget 2016 ekskl. overførsler fra 2015.

Over-/underskud angiver afvigelser i forhold til det korrigerede budget 2016, dvs. inkl. overførsler fra 2015.

I bilag 1 rettes fokus mod resultatopgørelsen

I bilag 2 findes en sammenskrivning af dagsordenspunkterne fra udvalgenes behandling af budgetopfølgningen på udvalgsniveau samt fagudvalgenes indstillinger

I bilag 3 findes en oversigt over budgetopfølgning på udvalg, center og bevillingsniveau

I bilag 4 findes en oversigt over budgetopfølgning på anlæg

I bilag 5 findes en sammenskrivning af driftsbudgetopfølgningen på udvalg og bevillinger

I bilag 6 findes en sammenskrivning af anlægsbudgetopfølgningen på udvalg og projekter

Drift

Samlet set viser budgetopfølgningen på det overførbare område et merforbrug på 29,2 mio. kr. i 2016. Fra 2015 er der overført et overskud på 89,7 mio. kr. som finansierer merforbruget i 2016. Samlet set forventes således et overskud på 60,5 mio. kr. i 2016 på den overførbare bevilling.

Hvis der foretages en sammenligning med budgetopfølgningen på samme tidspunkt sidste år, var forventningen på daværende tidspunkt et merforbrug på 24,6 mio. kr. i 2015.

Det samlede overførte overskud er i 2015 øget med 17,3 mio. kr. fra 72,4 mio. kr. i 2014 til 89,7 mio. kr. i 2015.

På den ikke-overførbare bevilling forventes et mindreforbrug på 8,0 mio. kr. i 2016.

Tabel 1: Driftsopfølgning pr. 30. april 2016

Beløb i 1.000 kr.	Forventet mer-/mindreforbrug i 2016		Overført fra 2015	Forventet resultat i 2016 (+overskud /-underskud)	
	Overførbare	Ikke-overførbare		Overførbare	Ikke-overførbare
Børne- og Skoleudvalget	-1.925	-54	26.049	24.124	-54
Fritids- og Kulturudvalget	-1.941		3.415	1.474	-
Social- og Sundhedsudvalget	-6.936	3.387	8.323	1.387	3.387
Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget	-5.276	1.200	16.977	11.701	1.200
Teknik- og Miljøudvalget	-9.024	-323	6.736	-2.288	-323
Økonomi- og Planudvalget	-4.122	3.800	28.247	24.125	3.800
I alt	-29.223	8.011	89.747	60.524	8.011

Note: Merforbrug angives med negativt fortegn

Nedenfor gennemgås udvalgsområderne overordnet set. For en mere uddybende opfølgning henvises til udvalgsopdelte bilag til budgetopfølgningen og beskrivelserne af de enkelte centre og afdelinger under bevillingerne.

Børne- og Skoleudvalget

For **Center for Børn og Familie** forventes samlet set et merforbrug på 0,5 mio. kr. på den overførbare bevilling i 2016, som kan finansieres af et overført overskud fra 2015. På området forventes merudgifter på anbringelsesområdet og til forebyggelsesindsatsen til bl.a. en særlig satsning (projekt det gule team), som finansieres af overført overskud fra 2015. Der forventes mindreudgifter til merudgiftsydelser som tabt arbejdsfortjeneste, på PPR og sundhedsplejen og som følge af vakante stillinger.

På dagpasningsområdet forventes et mindreforbrug på 1,5 mio. kr. som kan primært henføres til specialbørnehaven Mælkebøtten, hvor der passes færre børn end budgetteret. På de almene børnehuse trækkes der på den afsatte pulje til styrkelse af små børnehuse, og puljen forventes at kunne dække behovet. På dagplejeområdet forventes balance

På den ikke-overførbare bevilling forventes et merforbrug på 0,1 mio. kr. som skyldes merudgifter til økonomiske fripladser på institutionsområdet og mindreudgifter til søskendetilskud.

For den del af **Center for Skole, Kultur og Fritid**, som hører under Børne- og Skoleudvalgets områder, forventes samlet set et merforbrug på 1,4 mio. kr., som kan finansieres indenfor området og af overført overskud fra 2015. Merforbruget kan henføres til almen-skolernes drift, SFO-ordninger og til specialundervisningsområdet, samt midlertidig ubalance i Kildebakkens normering, som justeres i august. Der arbejdes på at nedbringe merforbruget på almenområdet.

Derudover skal budgettet på skoleområdet reduceres med 1,073 mio. kr. vedr. en midlertidig overgangsordning på skoleområdets demografikorrektion i budget 2016, som følge af overgang til ny tildelingsmodel. Det vurderes, at der ikke er strukturelle skævheder, som følge af demografien, og beløbet på 1,073 mio. kr. kan derfor tilføres de likvide midler.

Fritids- og Kulturudvalget

For den del af **Center for Skole, Kultur og Fritid** som vedr. Fritids- og Kulturudvalgets områder, forventes et merforbrug på 1,9 mio. kr. i 2016. Merforbruget kan fortrinsvis henføres til engangsudgifter samt udbetaling af bevillinger givet i 2015, svarende til den sædvanlige procedure på området og opvejes dermed af overført overskud fra 2015.

Social- og Sundhedsudvalget

Center for Ældre forventer et merforbrug på 3,9 mio. kr. i 2016, som kan finansieres af et overført overskud fra 2015. I de første 4 måneder ses en højere aktivitet end forventet ved budgetlægningen, som følge deraf er der iværksat en del tiltag for at sikre et fald i aktiviteten som planlagt, samt at den rehabiliterende organisation forankres i organisationen. For nærmere beskrivelse henvises til bilaget.

Der ses stadig et merforbrug i forhold til de mellemkommunale betalinger, hvor tendensen fortsat er, at der flytter flere ældre med refusionstilsagn fra øen, end der kommer til øen.

Center for Psykiatri og Handicap forventer et merforbrug på 0,7 mio. kr. på den overførbare bevilling i 2016. Merforbruget er sammensat af et forventet merforbrug i forbindelse med tilgang af nye sager og eksisterende sager, som bliver dyrere, samt et forventet mindreforbrug på PAU-eleverne og pædagogstuderende.

På den ikke-overførbare bevilling forventes et merforbrug på 1,0 mio. kr. i 2016. Merforbruget kan henføres til lavere indtægter fra staten i forbindelse med refusion for særligt dyre enkeltsager.

Center for Sundhed forventer et merforbrug på 2,3 mio. kr. på den overførbare bevilling i 2016, som kan finansieres af et overført overskud fra 2015.

Merforbruget kan primært henføres til højere aktivitet i sygeplejen end forventet, flere komplekse borgere på Rehabilitering Sønderbo samt engangsinvesteringer. Dog ses et forventet mindreforbrug på elevområdet, grundet færre ansøgere.

På den ikke-overførbare bevilling forventes et mindreforbrug på 4,4 mio. kr. i 2016. Mindreforbruget er sammensat af et merforbrug på hjælpemiddelområdet samt et mindreforbrug vedr. den aktivitetsbestemte medfinansiering af sundhedsvæsnet.

For **Sociale ydelser** på den ikke-overførbare bevilling forventes forbrug og budget at balancere. Budgettet til sociale ydelser er tilpasset til den forventede udgiftsudvikling i 2016, men da der er tale om effekter af bl.a. refusionsreformen, skal det betones, at vurderingen forbundet med usikkerhed.

Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget

Center for Erhverv, Uddannelse og Beskæftigelse forventer et merforbrug på 5,3 mio. kr. på den overførbare bevilling i 2016, som kan finansieres af et overført overskud. De væsentligste årsager til merforbruget kan henføres til Vækstforums område, hvor der er tale om udbetaling af udviklingsmidler til flerårige projekter, som finansieres af overført overskud, samt til Administration, Job og Borger og Bornholms Akademi. Der er tale om planlagte udgifter, eller udgifter som ikke vil have konsekvenser i 2017.

På den ikke-overførbare bevilling forventes et mindreforbrug på 1,2 mio. kr. som følge af indførelse af statsrefusion vedr. midlertidig boligplacering (to-partsaftalen af 18. marts 2016) vedrørende integrationsområdet.

Teknik- og Miljøudvalget

Center for Teknik og Miljø forventer et merforbrug på 0,9 mio. kr. Merforbruget skyldes primært fortsat høje udgifter til skadedyrsbekæmpelse. Området forventes at balancere i 2016, men det vurderes ikke muligt at afdrage på det overførte underskud på 3,1 mio. kr. fra 2015 i indeværende år. Endvidere ses der merforbrug på det administrative område, idet der forventes færre indtægter fra gebyrer og projektindtægter. På de øvrige områder forventes balance eller mindreforbrug.

På den ikke-overførbare bevilling forventes et merforbrug på 0,3 mio. kr. i 2016, hvilket hovedsageligt skyldes udgifter til rådgivning og undersøgelser vedr. den tidligere renserigrund i Østergade, Rønne.

Center for Ejendomme og drift forventer et merforbrug på 8,1 mio. kr. som finansieres af overført overskud fra 2015. Merforbruget kan henføres til udskudte vedligeholdelsesopgaver, udskiftning af diverse materiel hos BAT, samt overførsel af midler til anlæg i forbindelse med cykelvejsprojektet.

Endvidere oplever DeViKa udfordringer i forhold til færre borgere på plejecentrene, der bestiller mad hos Devika, samt omstillingen til økologiske produktion.

Bofa forventer balance mellem forbrug og budget i 2016.

Økonomi- og Planudvalget

Center for Økonomi og Personale forventer et merforbrug på 3,1 mio. kr. som kan finansieres af overført overskud fra 2015. Merforbruget kan primært henføres til, at overskud fra tidligere år på den interne forsikringspulje vedr. personaleforsikring nedbringes ved lavere indbetalinger fra centrene samt udfordringer med at hjemtage den fulde besparelse på konkurrenceudsættelse.

På den ikke-overførbare bevilling forventes et mindreforbrug på 0,7 mio. kr. i 2016 som kan henføres til færre udgifter til seniorjob, tjenestemænd og tjenestemandspensioner.

For **Asylcenteret** på den ikke-overførbare bevilling forventes et mindreforbrug på 2,4 mio. kr. i 2016. Mindreforbruget skyldes større aktivitet i skole- og legestuetilbuddene. Der har været flere asylansøgere indkvarteret i Svaneke og Hasle i januar-marts ud over den datidige faste kapacitet på 350 asylansøgere, men der forventes en stabil indkvartering på 400 resten af året. Som følge af forårets flere midlertidige asylindekvartering har BRK ansøgt Udlændingestyrelsen om en forhøjelse af rammen til transportbevilling. Overordnet set forventer Udlændingestyrelsen at kommunens udgifter til asylindekvartering dækkes og hvis ikke rammen på transport udnyttes vil mindre-forbruget reduceres tilsvarende.

Sekretariatet forventer et merforbrug på 1,0 mio. kr. som finansieres af overført overskud fra 2015. Merforbruget kan henføres til planlagt udskiftning af diverse IT udstyr samt et merforbrug i forbindelse med Folkemødet. Derudover forventes et mindreforbrug på bevillingen Politikere som vedrørende det politiske arbejde i udvalgene.

På den ikke-overførbare bevilling (valgkontoen) forventes et mindreforbrug på 0,7 mio. kr. Budgetopfølgningen er baseret på, at der ikke afholdes valg i 2016. Hvis der afholdes valg forventes budget og regnskab at balancere.

Anlæg

Der er foretaget budgetopfølgning på samtlige anlægsprojekter i BRK i forhold til forventet forbrug i 2016. Hovedparten af anlæggene kan henføres til Teknik- og Miljøudvalgets områder. På det skattefinansierede område forventes et samlet forbrug på 58 mio. kr. i 2016 hvilket indebærer et forventet mindreforbrug på 26,4 mio. kr.

På Fritids- og Kulturudvalgets område udgør det samlede rådighedsbeløb i 2016 2,0 mio. kr. og vedrører levetidsforlængelse af Rønne Svømmehal og renovering af haller. Rådighedsbeløbet forventes anvendt fuldt ud i 2016.

På Teknik- og Miljøudvalgets område udgør det samlede rådighedsbeløb i 2016 netto 85,4 mio. kr. Der forventes et mindreforbrug på netto 26,4 mio. kr. De beløbsmæssigt væsentligste afvigelser vedrører ombygningen af skolerne i Rønne samt projekter vedr. områdefornyelse, nedrivning, Havnepakke III og de disponible puljer på veje og havne.

På det brugerfinansierede område forventes et forbrug på 3 mio. kr. vedrørende klimatilpasningsprojekter.

Resultatopgørelsen

I resultatopgørelsen sammenstilles ovenstående budgetopfølgning på drift og anlæg med opfølgning på de øvrige poster vedrørende indtægter, lån og renter. Der henvises til bilaget vedr. resultatopgørelsen for en mere fyldestgørende gennemgang.

Overordnet set viser budgetopfølgningen pr. 30. april, at der på det skattefinansierede område forventes et underskud i 2016 på 15,7 mio. kr. som følge af merforbrug på driften, som dog finansieres af overført overskud fra 2015, mens der forventes mindreforbrug på anlæg og renter. På det brugerfinansierede område forventes et overskud på 3,8 mio. kr., således at det samlede resultat forventes at udgøre 12 mio. kr. i underskud i 2016. Dette opvejes med 2,4 mio. kr. fra øvrige poster som bl.a. indeholder lån.

Samlet set forventes et træk på kassebeholdningen på 9,6 mio. kr. i det forventede regnskab for 2016.

Beløb i mio. kr.	Opr. budget 2016	Korr. budget 2016	Forventet regnskab pr. 30. april	Afvigelse fra opr. budget	Afvigelse fra korr. budget
Det skattefinansierede område:					
- Indtægter	-2.726,0	-2.728,8	-2.725,2	0,8	3,6
- Drift	2.662,4	2.754,8	2.686,0	23,6	-68,7
- Renter	-0,9	-0,9	-3,1	-2,2	-2,2
- Anlæg	61,7	84,4	58,0	-3,7	-26,4
Resultat af det skattefinansierede område	-2,9	109,4	15,7	18,6	-93,7
Resultat af det brugerfinansierede område	-6,8	-3,8	-3,8	3,0	0,0
Samlet resultat	-9,6	105,7	12,0	21,6	-93,7
Øvrige poster	5,7	0,4	-2,4	-8,1	-2,8
Kasseforøgelse (-) / -forbrug (+)	-3,9	106,0	9,6	13,5	-96,5

Økonomiske konsekvenser

Budgetopfølgningen pr. 30. april 2016 viser, at der forventes et samlet underskud på 12 mio. kr. på det skatte- og brugerfinansierede område. Det forventede underskud skyldes fortrinsvis et forventet merforbrug på driften, herunder på serviceområderne, som finansieres af overført overskud fra 2015. Overførslen fra 2015 udgør 89,7 mio. kr. vedrørende driftsområderne og 21,3 mio. kr. på anlægsområdet.

Øvrige poster, herunder lån, bidrager med en forventet nettoindtægt på 2,4 mio. kr.

Samlet set forventes et kassetræk på 9,6 mio. kr., hvilket svarer til en afvigelse fra det oprindelige budget på 13,5 mio. kr. idet der i det oprindelige budget var budgetteret med en kassetilførsel på 3,9 mio. kr. Igen når der tages højde for overførte overskud fra 2015 og øvrige korrektioner til budget 2016, forventes en afvigelse på 96,5 mio. kr. i det forventede regnskab for 2016.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 7: Beretning nr. 28 og endelig godkendelse af regnskab 2015

Bilag

Beretning nr. 28, regnskab 2015

Beretning, regnskab 2015

Specifikationer til regnskab 2015

Regnskabsbemærkninger

Åbent punkt

7 Beretning nr. 28 og endelig godkendelse af regnskab 2015

00.32.00K01-0260

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	7	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget indstiller.
Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

I henhold til "Lov om kommunernes styrelse", § 45, stk. 2, har revisionen fremsendt beretning vedrørende den afsluttende revision indeholdende eventuelle bemærkninger til det aflagte regnskab for 2015 til besvarelse. Kommunalbestyrelsen træffer på baggrund heraf, i et møde, afgørelse med hensyn til de fremkomne bemærkninger og regnskabs godkendelse.

Indstilling og beslutning

Teknik- og økonomidirektøren indstiller,

- a) At revisionsberetning nr. 28 godkendes
- b) At regnskabet for 2015 (bestående af beretning, specifikationer og bemærkninger) endeligt godkendes

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:

Anbefales.

Sagsfremstilling

På Kommunalbestyrelsens møde den 28. april 2016, blev det besluttet at fremsende årsberetningen for 2015 til revisionen.

BDO Kommunernes Revision har efterfølgende revideret årsberetningen og har i den forbindelse udarbejdet "Beretning nr. 28 Afsluttende beretning for regnskabsåret 2015".

Den udførte revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

Justeringer i årsberetningen efter at den blev fremlagt til politisk behandling den 28. april 2016:

I balancen er "Omsætningsaktiver – varebeholdninger" forøget med 54,6 mio. kr. (aktiv) og "Kortfristede gældsforpligtelser" forøget med 54,6 mio. kr. (passiv).

Justeringen skyldes, at økonomisystemet ikke fuldt ud kan håndtere en retvisende kontering i balancen i forbindelse med bogføring af udbetalinger, som foretages i 2016 vedrørende regnskabsåret 2015.

Korrektionen har ingen indflydelse på hverken drifts- eller anlægsresultatet.

Note 8 i årsberetningen for 2015, "Langfristet gæld", er der i afsnittet omhandlende "konvertering af lån" tilføjet følgende: "Ved låneudmålingen er der taget højde for at låneprovenuet højst må svare til indfrielsesbeløbene på de indfrieede lån med tillæg af omkostninger. De nye låns løbetid er fastsat svarende til restløbetiden på de indfrieede lån"

Note 9 i årsberetningen for 2015, "Forsyningsvirksomheder", er udvidet med en orientering om udstedelsen af gældsbrief på det økonomiske mellemværende i forbindelse med etableringen af Bornholms Forsyning A/S i 2008. I samme note omtales klimainvesteringsprojekter, som Regionskommunen udfører på vegne af Bornholms Forsyning A/S, hvor der i den forbindelse er bogført et økonomisk mellemværende med Bornholms Forsyning A/S.

Der er desuden foretaget mindre redaktionelle justeringer i årsberetningen.

På det afsluttende møde med BDO kommunernes Revision, hvor beretning nr. 28 blev drøftet, var der fortsat ros til Økonomi og Personale, Regnskab, for det udførte arbejde i forbindelse med aflæggelse af regnskab 2015.

Der var i øvrigt ros til hele BRK for budgetstyring og overholdelse af budgettet for 2015. Der er styr på økonomien og den økonomiske målsætning er opfyldt for regnskabsåret 2015.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 8: Efterbetaling af vejbidrag 2007 - 2011

Åbent punkt

8 Efterbetaling af vejbidrag 2007 - 2011

13.02.00G01-0162

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	8	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget indstiller.
Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Bornholms Regionskommune efterbetalte i 2012 og 2013 vejbidrag til spildevandsforsyningen på baggrund af afgørelser efter stoploven fra Forsyningssekretariatet. Forsyningssekretariatet har i september 2015 trukket afgørelserne tilbage og godkendt de oprindelige indberetninger efter stoploven.

Indstilling og beslutning

Teknik- og Økonomidirektøren indstiller,

- at Økonomi- og Planudvalget godkender at tilbagebetalingen sker over 5 år fra 2016 til 2020, og
- at det indstilles til kommunalbestyrelsen at der meddeles en tillægsbevilling på 3.754.950 kr. (indtægt) på bevilling 52 Teknik og Miljø i 2016, idet beløbet tilføres kassebeholdningen.

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Økonomi- og Planudvalget blev den 29. september 2015 orienteret om sagen, hvor Bornholms Regionskommune har efterbetalt vejbidrag til Bornholms Spildevand på i alt 3.754.950 kr. Efterbetalingen skete, så Forsyningssekretariatet kunne godkende kommunens indberetning efter stoploven, idet vejbidragsprocent blev forhøjet fra 4 pct. til de maksimale 8 pct.

Kommunen har ved udbetalingen taget forbehold over for Bornholms Spildevand for at kræve beløbet tilbagebetalt, såfremt Forsyningssekretariatets afgørelse på et senere tidspunkt måtte blive ændret.

Forsyningssekretariatet har den 3. september 2015 ophævet de tidligere afgørelser for årene 2007 til 2011 og godkendt kommunens oprindelige indberetninger. Ophævelsen skete på baggrund af en dom fra Østre Landsret fra februar 2015, som imidlertid blev anket til Højesteret. Højesteret har i februar 2016 stadfæstet Landsrettens dom.

Bornholms Regionskommune har den 12. oktober 2015 krævet efterbetalingen tilbagebetalt fra Bornholms Spildevand, dog således at effektueringen afventede dommen fra Højesteret.

Bornholms Spildevand har anmodet om, at beløbet tilbagebetales over en 5-årig periode fra 2016 – 2020. Baggrunden for dette er at udgiften skal indregnes i taksterne, og tilbagebetaling over en periode på 5 år vil minimere og fordele et eventuelt behov for takststigninger.

Fremtidige vejbidrag

I henhold til betalingsloven skal spildevandstaksterne opgøres omkostningsbaseret. Det gælder også for vejbidraget, dog således at bidraget ikke kan overstige 8 pct. af anlægsudgifterne det enkelte år. Der er på den baggrund ikke basis for at nedsætte vejbidraget fra de nuværende 8 pct.

KL og regeringen har i økonomiaftalen for 2015 aftalt at finde en ny opgørelsesmetode for fastsættelse af vejbidraget, formentlig baseret på en takst pr. m² vej der afvandes til offentlig kloak. Det forventes at dette træder i kraft fra 2018.

Økonomiske konsekvenser

Tilbagebetalingen af vejbidraget indtægtsføres i henhold til konteringsreglerne fuldt ud i driftsregnskabet for 2016, idet betalingen i 2017 – 2020 optages som tilgodehavende.

Det anbefales, at der meddeles tillægsbevilling (indtægt) på beløbet.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 9: Toftegårdens Fremtid - analyse af fremtidigt plejeboligbehov

Bilag

Toftegårdens_Fremtid_analyse_af_fremtidigt_plejeboligbehov_maj2016

Åbent punkt

9 Toftegårdens Fremtid - analyse af fremtidigt plejeboligbehov

27.42.00P20-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	06-06-2016	11	
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	9	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget indstiller
Teknik- og Miljøudvalget indstiller
Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Som sidste skridt i en ændring af den samlede boligstruktur på ældreområdet på Bornholm, igangsat tilbage i 2008, skal kommunalbestyrelsen tage stilling til Plejehjemmet Toftegården. På baggrund af kommissorium vedtaget i januar 2016 er der udarbejdet et notat med fire fremtidsscenerier. Forventningen er, at der træffes endelig politisk beslutning om Toftegårdens fremtid til efteråret i forbindelse med vedtagelse af budget 2017.

Indstilling og beslutning

Direktionen indstiller,

- at notatet "Toftegårdens Fremtid" drøftes og indgår i det videre arbejde med budget 2017
- at notatet sendes i høring i Ældrerådet og Handicaprådet efter behandling i Teknik- og Miljøudvalget og Social- og Sundhedsudvalget, og at rådernes høringssvar indgår i kommunalbestyrelsens videre arbejde med anlæggsforslag til budget 2017.

Teknik- og Miljøudvalget den 6. juni 2016:
Indstillingen anbefales.

Social- og Sundhedsudvalget den 6. juni 2016:

- Anbefales
- Godkendes, men at det sendes i bred høring med høringsfrist den 2. august klokken 12.

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:

Social- og Sundhedsudvalgets indstilling anbefales.

Sagsfremstilling

Plejhjemmet Toftegården er det sidste tilbageværende plejhjem på Bornholm. Det er fra 1974 og har 34 etværelses-boliger med eget toilet og bad. De tilhørende servicearealer danner også rammen om Hasleområdet's aktivitetscenter for alle ældre.

De små etværelses-boliger såvel som fælles- og servicearealerne på Toftegården er vedligeholdelsesmæssigt i ringe stand. Beboernes husleje er lav, men standarden er utidssvarende i forhold til forventningerne til en plejebolig i 2016. Rammerne på Toftegården giver endvidere begrænsede muligheder for beboernes ret til at leve længst muligt i eget liv, hvilket er en bærende vision i Bornholms Regionskommunes ældrepolitik.

Som sidste skridt i en ændring af den samlede boligstruktur på ældreområdet på Bornholm igangsat tilbage i 2008, skal kommunalbestyrelsen derfor tage stilling til Toftegårdens fremtid. På baggrund af kommissorium vedtaget i kommunalbestyrelsen i januar 2016 er der udarbejdet fire fremtidsscenerier. Forventningen er, at der træffes endelig politisk beslutning om Toftegårdens fremtid til efteråret i forbindelse med vedtagelse af budget 2017.

Resultater og konklusioner

Resultater og konklusioner af de i alt fire scenarier kan i hovedtræk opsummeres til følgende:

1. Ombygning af Toftegården til plejhjem med tidssvarende boliger

Toftegården vil ikke kunne bevares som plejhjem ved en større renovering, hvor der ombygges til 2-rums tidssvarende plejhjemsboliger. Årsagen er, at der siden 1988 ikke længere har kunnet nyopføres plejhjem efter serviceloven. Eksisterende plejhjem må fortsat bibeholdes, og der må finde mindre istandsættelse og ombygning sted. Ombygning til 2-rums boliger eller renovering af de eksisterende 1-rums boliger, udskiftning af tekniske anlæg og renovering af klimaskærm m.m. vil dog blive betragtet som nybyggeri. Dette skal ske efter lov om almene boliger dvs. ved at omdanne det nuværende plejhjem til et plejecenter.

2. Delvis renovering af Toftegården (fortsat plejhjem)

Kommunalbestyrelsen besluttede på møde d. 28. januar at udelade scenarie 2 begrundet i tidligere politiske beslutninger omkring tidssvarende plejeboliger, jævnfør ældreanalysen 2008 og ældrepolitikken 2012. Jf. ovenstående er det ikke lovmedholdeligt at ombygge Toftegården til et plejhjem med tidssvarende boliger. Derfor er et reduceret scenarie 2, hvor Toftegården vedligeholdes i et omfang, hvor der alene er tale om mindre ombygninger, eneste mulighed, hvis Toftegården ønskes videreført som plejhjem.

3. Nybygget plejecenter på Toftegårdens areal

Bygningerne, som rummer det nuværende Plejhjemmet Toftegården, vurderes i for dårlig stand til at kunne indgå i et fremtidigt plejecenter. Sammenbygning af den eksisterende "kerne" og nybygninger til boliger er for omkostningskrævende, der er for mange bindinger i forbindelse med indretning af nyt plejecenter og både de fleste bygningsdele og de tekniske installationer er fra plejhjemmets opførelse i 1974. De fysiske og planmæssige rammer gør det muligt at opføre et nybyggeri med 34 eller 40 boliger, men der er ikke plads til 60 boliger i én etage.

Ved byggeri af nyt Plejecenter på Toftegårdens nuværende areal vil 34 beboere skulle genhuses i byggeperioden mest sandsynligt på andre plejecentre. Det vil i en periode betyde færre plejecenterpladser til rådighed.

Regionskommunen har hjemmel til at bestemme, at beboerne på Toftegården skal fraflytte plejhjemmet ved nedrivning og/eller ombygning. Beboerne skal tilbydes enten en midlertidig

eller permanent erstatningsbolig, der svarer til den plejebolig, beboerne kom fra. Ved en midlertidig erstatningsbolig skal regionskommunen dække forskellen i udgiften mellem plejeboligen og den midlertidige erstatningsbolig samt rimelige og dokumenterede flytteudgifter. Ved permanent erstatningsbolig må kommunen ifølge gældende lovgivning ikke tilbyde at dække en evt. forskel ml. den gamle og den nye husleje.

4. Nybygget plejecenter et andet geografisk sted på Bornholm

Analysearbejdet indikerer derfor umiddelbart, at det vil være mest hensigtsmæssigt at bygge et nyt plejecenter på et ikke-byggemodnet areal enten i Hasle eller et andet sted på Bornholm. De nuværende beboere på Toftegården vil da få mulighed for at blive boende, mens byggeriet står på, og regionskommunen vil ikke skulle afholde udgifter til genhusning. Når det nye plejecenter står færdigt, kan de eksisterende bygninger anvendes til andet formål, sælges eller rives ned.

De fleste beboere på Plejehjemmet Toftegården betaler i dag mellem 1.200 kr. og 1.600 kr. pr. måned i boligbetaling. Ved indflytning i almene plejeboliger på 65 m² er nettoglejedydgiften beregnet til 1.094 kr. pr. måned, da der er mulighed for boligstøtte. Derved vil de fleste beboere få en lavere lejedydgift i en plejebolig, end den boligudgift, de betaler i dag.

Forventninger til fremtidigt plejeboligbehov

Frem til 2028 forventes befolkningen over 80 år på Bornholm at stige med 55 % svarende til 1410 personer dvs. fra 2540 personer i 2016 til 3950 personer i 2028. Det er fra 80-års alderen de ældre typisk i stigende grad visiteres til en plejebolig.

Det forventede plejeboligbehov på Bornholm er fremskrevet vha. KL's model til at estimere en kommunes behov for plejeboliger. Modellen bygger på det scenarie, at de ældres behovsgrad for så vidt angår plejebolig vil falde i kommende år pga. forbedret sundhedstilstand blandt de ældre, rehabilitering og velfærdsteknologi, samt en forventning om, at de ældre i højere grad vil foretrække at blive boende længere i eget hjem.

Med afsæt i fremskrivningsmodellen fra KL forventes et behov for ca. 20 ekstra plejeboliger på Bornholm i 2020 og dertil ca. 40 ekstra plejeboliger i 2028 for at dække det forventede behov.

Plejeboligbehovet på Bornholm kan således samlet set forventes at stige i de kommende år i takt med den voksende ældrebefolkning. Forventningen om en faldende behovsgrad indikerer dog, at behovet for nybyggeri bliver en del mindre, end hvis antallet af plejeboliger set i forhold til antallet af ældre på Bornholm skulle holdes på samme niveau, som i dag.

Proces

Notatet er udarbejdet af en styregruppe med medarbejdere fra Ældre samt Ejendomme og Drift og med sekretariatsbistand fra Sekretariatet. Teknik og Miljø, Økonomi og Personale samt Sekretariatet har bidraget til processen i forhold til at få belyst planmæssige, økonomiske og juridiske aspekter.

En referencegruppe med en repræsentant fra hhv. Teknik- og Miljøudvalget, Social- og Sundhedsudvalget, Handicaprådet og Ældrerådet har givet sparring til resultater og konklusioner i den afsluttende analysefase.

Notatet har været behandlet i direktionen d. 19. maj. På baggrund af det gennemførte analysearbejde er det direktionens vurdering, at en fremtidig løsning peger i retning af, at der bør opføres et nyt plejecenter med 60 stk. 2-rums boliger på 65 m² med tilhørende service- og fællesarealer et andet geografisk sted på Bornholm end Toftegårdens nuværende placering, som planlægges færdigt i 2020. De økonomiske konsekvenser heraf fremgår nedenfor.

Økonomiske konsekvenser

Anlægsøkonomi

Ved byggeri af et nyt plejecenter med 60 stk. 2-rumsboliger på 65 m² med tilhørende service- og fællesarealer et andet geografisk sted på Bornholm end Toftegårdens nuværende placering forventes anlægsudgifterne i alt at beløbe sig til 100.911.000 kr., hvoraf den kommunale finansiering udgør 18.154.820 kr.

I anlægsudgifterne er der på nuværende tidspunkt ikke taget højde for hverken erhvervelse eller byggemodning af et givent areal, da det er en variabel udgift afhængig af placeringen.

Det estimeres, at en nedrivning af Toftegården vil koste 4 mio. kr. Nedrivning af Toftegården har ikke en sammenhæng med opførelse af ældreboliger på en anden placering og er dermed ikke indregnet i anlægsøkonomien.

Driftsøkonomi

Driften af plejecentrets boliger forudsættes at hvile i sig selv som en almen boligafdeling, hvor lejeindtægten dækker ydelserne på lån, øvrige driftsudgifter og hensættelser. Driften af boligerne påvirker derfor totalt set ikke det kommunale budget.

Drift af servicearealerne i et nyt plejecenter med 60 boliger forventes at udgøre 600.000 kr. årligt. De nuværende driftsudgifter på Toftegården på i alt 410.000 kr. bortfalder, idet der opretholdes et tomgangsbudget frem til en eventuel nedrivning. Kommunen vil anslået få årlige merudgifter til boligyldelse på 836.000 kr., når der oprettes 60 nye almene ældreboliger.

Samlet forventes derfor en årlig merudgift til drift af nyt plejecenter på 1.026.000 kr.

Det er forudsat, at der meddeles tilsagn om byggeri i 2016, og at byggeriet skal stå færdigt i 2020.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 10: Udvidet/suppleret Ældrepolitik

Bilag

Bilag 1: Redegørelse for anvendelsen af midlerne til en mere værdig ældrepleje i 2016

Oversigt over forslag fra medarbejdere og temamøde vedr. udmøntning af værdighedspolitik

Udkast - Ældrepolitik - en værdig ældrepleje

Værdighed i Ældreplejen - understøttelse af Den Rehabiliterende Organisation i 2016

Endeligt udkast - ældre og værdighed(2186070)

Åbent punkt

10 Udvidet/suppleret ældrepolitik

27.00.00Ø34-0008

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	10	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Økonomi- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med vedtagelsen af finanslovens for 2016 besluttede partierne bag finanslovsaftalen at styrke kommunernes arbejde med en mere værdig ældrepleje gennem indførelse af en værdighedspolitik i kommunerne og tilførsel af midler til ældreområdet. Der har været nedsat arbejdsgrupper til udfærdigelse af en værdighedspolitik og udmøntning af midlerne. Arbejdet har resulteret i en udvidet/suppleret ældrepolitik og en redegørelse for udmøntning af midlerne. Politikken og udmøntningsredegørelsen skal nu sendes i høring. Senest 1. juli 2016 skal politikken og redegørelsen offentliggøres.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at Social- og Sundhedsudvalget indstiller til kommunalbestyrelsen

- at den udvidede/supplerede ældrepolitik og redegørelsen for udmøntningen heraf sendes i høring hos Ældrerådet og Handicaprådet

Social- og Sundhedsudvalget den 2. maj 2016

Anbefales

Økonomi- og Planudvalget den 17. maj 2016:

Anbefales

Kommunalbestyrelsen den 26. maj 2016:

Godkendt.

Servicedirektøren indstiller, at Social- og Sundhedsudvalget anbefaler kommunalbestyrelsen

- at den udvidede/supplerede ældrepolitik og udmøntningen heraf godkendes

Social- og Sundhedsudvalget den 20. juni 2016:
Anbefales.

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:
Anbefales.

Sagsfremstilling

Sundheds- og Ældreministeren har fastsat nærmere regler for kommunalbestyrelsens forpligtelse til at træffe beslutning om en værdighedspolitik. Politikken skal som minimum beskrive, hvordan kommunens ældrepleje kan understøtte 1) livskvalitet, 2) selvbestemmelse, 3) kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen, 4) mad og ernæring samt 5) en værdig død.

Social- og Sundhedsudvalget finder, at kommunens ældrepolitik i sig selv er udtryk for, at vi i kommunen har fokus på værdighed. Derfor er arbejdsgruppen blevet bedt om at komme med forslag til en udvidet/suppleret ældrepolitik, som holder fast i visionen: "Et godt og aktivt liv", men som også imødekommer et mere konkret udtryk om værdighed.

Der har derfor været afholdt et temamøde med udgangspunkt i inspiration til en politik om "en værdig ældrepleje" og med inddragelse af interessenter på området, herunder Ældreråd, Ældresagen, medarbejdere, politikere m.fl.

Efterfølgende har en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra Ældrerådet, FOA, DSR, Social- og Sundhedsudvalget, Center for Ældre og Center for Sundhed arbejdet videre med de forslag, som dels er sendt ind fra medarbejderne, foreninger o.a. og dels er fremsat på temamødet. Oversigt over de mange forslag fra medarbejdere og fra temamødet fremgår af bilag.

Resultatet af arbejdsgruppens arbejde er et udkast til en udvidet/suppleret ældrepolitik: "Ældrepolitik – en værdig ældrepleje", samt et forslag til udmøntning af midlerne til en værdig ældrepleje inkl. en redegørelse for udmøntningen af midlerne (10,2 mio. kr.).

Forslaget "Ældrepolitik – en værdig ældrepleje" har fokus på, at værdighed er, at vi skal se og møde de ældre, som de forskellige mennesker de er. Mennesker med forskellige ønsker til og behov for støtte, for retten til selv at bestemme og for ønsket om at klare sig selv.

Bornholms Regionskommunes har derfor i udmøntning af midlerne til en mere værdig ældrepleje i 2016 særligt fokus på at udvikle og understøtte forandringsprocesser i forbindelse med udvikling af "Den Rehabiliterede Organisation" indenfor ældre og sundhedsområdet. I Den Rehabiliterende Organisation arbejdes målrettet med, at den ældre borger kan genvinde muligheden for at være aktiv og for at klare sine daglige gøremål selv. Udgangspunktet for arbejdet er borgerens mål – hvad er det, borgeren drømmer om igen at kunne?

Omlægningerne til Den Rehabiliterende Organisation er gennemgribende for hele ældre- og sundhedsområdet, udfordrer den daglige opgaveløsning og stiller store krav til medarbejderes

og lederes evne til omstilling. Et element i udmøntningen af midlerne til en værdig ældrepleje er således, at give de involverede medarbejdere bedre tid til oparbejdelse af kompetencer samtidig med at de daglige opgaver varetages tilfredsstillende (jf. KB den 28.4). Se endvidere specifikation af indsatsen i bilag.

I forslaget til udmøntning af midlerne prioriteres endvidere ressourcer til:

- Tværfaglige rehabiliteringsmøder indenfor hjemmeplejen og på plejecentre
- Mere personale på Sønderbo Rehabiliteringscenter aften og weekend, bedre rammer og en mere individuel tilpasset kost.
- Mere omsorgstid i forbindelse med dødsfald på plejecentre
- Introduktionssamtaler med nye borgere indenfor hjemmeplejen
- Minibusser til plejecentre
- Kørsel til borgere på aflastning og midlertidigt ophold
- En borgerambassadør indenfor Ældre og Sundhed

I 2016 udmøntes en mindre del af midlerne også til at give personalet både i hjemmeplejen og på plejecentre mere "tid til dialog" om borgers situation/ønsker, tid til at medinddrage borgeren i daglige gøremål og/eller omsorgstid efter borgerens eget ønske. I 2017 foreslås en større andel af midlerne til en mere værdig ældrepleje udmøntet på dette område.

I nedenstående tabel ses en samlet oversigt over arbejdsgruppens forslag til indsatser til udmøntning af midlerne i henholdsvis 2016 og 2017 og hvorledes indsatsen retter sig med de forskellige elementer i politikken dvs. livskvalitet, selvbestemmelse, kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen, mad og ernæring samt en værdig død – markeret med hver sin farve.

Forslag til indsatser til udmøntning af midlerne til en værdig ældrepleje i 2016 og 2017				2016	2017
Indsats	Nr.	Indsatsen retter sig mod:	Opstart	1.000 kr.	
Tværfaglige rehabiliteringsmøder i Hjemmeplejen	1	Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng	1.3.16	1.325.802	1.657.104
Tværfaglige rehabiliteringsmøder på Plejecentre	2	Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng	1.9.16	206.700	826.800
Introduktionssamtaler til nye borgere i hjemmeplejen	3	Selvbestemmelse	1.7.16	152.176	304.351
Borgerambassadør	4	Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng	1.10.16	131.250	525.000
Sønderbo - mere personale til en rehabiliterende indsats	5	Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng	1.10.16	138.827	555.307
Sønderbo - mere tid til omsorg til terminale borgere	6	En værdig død	1.10.16	69.413	277.653
Sønderbo - kost og rehabilitering	7	Mad og ernæring	1.10.16	87.500	350.000
Forebyggende hjemmebesøg	8	Livskvalitet	1.1.17	0	500.000
Mere omsorgstid i forbindelse med dødsfald på Plejecentre	9	En værdig død	1.7.16	175.000	350.000

Dialogtid mellem borger og personale i hjemmeplejen (Borgere, der får personlig pleje)	10	Livskvalitet	1.12.16	179.775	2.157.300
Mere omsorgstid/dialogtid i mødet mellem beboer/personalet på plejecentre	11	Livskvalitet	1.12.16	33.231	398.772
Mere tid til beboere på plejecentre, der har brug for hjælp med spisning	12	Mad og ernæring	1.12.16	131.495	1.577.940
Kørsel til aflastning og midlertidig ophold	13	Livskvalitet	1.7.16	106.020	212.040
Minibusser til Plejecentre	14	Livskvalitet	1.7.16	990.000	0
Bedre rammer Sønderbo	15	Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng	1.7.16	401.811	0
Omlægninger til "Den rehabiliterende organisation"	16	Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng	28.4.16	6.000.000	0
Kompetenceudvikling ældre og sundhed - en værdig død	17	En værdig død	1.1.17	0	507.733
Udarbejdelse af værdighedspolitik m.v.	18			71.000	
I alt				10.200.000	10.200.000

Den videre proces

Social og Sundhedsudvalget godkendte på sit møde den 1. februar 2016 nedenstående plan for den videre proces:

2. maj 2016 – Social- og Sundhedsudvalget indstiller politikken til høring

17. maj 2016 – Økonomi- og Planudvalget indstiller politikken til høring

26. maj 2016 – Kommunalbestyrelsen sender politikken i høring

Høringsperiode 27. maj – 8. juni 2016

20. juni 2016 – Ekstraordinært Social- og Sundhedsudvalgsmøde behandler høringssvar – indstiller politikken til godkendelse

21. juni 2016 – Økonomi- og Planudvalget indstiller politikken til godkendelse (Social- og Sundhedsudvalgets indstilling vil foreligge til mødet)

30. juni 2016 - Kommunalbestyrelsen til godkendelse

Økonomiske konsekvenser

Sundheds- og ældreministeriet har givet et foreløbigt tilsagn om tilskud på 10,2 mio. kr. i 2016 til Bornholms Regionskommune, som følge af de i finansloven for 2016 afsatte midler til værdighedsmilliarden. For at midlerne kan stadsfæstes og bringes til udbetaling skal kommunen inden 1. juli 2016 udarbejde en værdighedspolitik samt en redegørelse for den forventede anvendelse af kommunens andel af værdighedsmilliarden med udgangspunkt i den udarbejde værdighedspolitik for ældreplejen.

Der er ligeledes givet et foreløbigt tilsagn om tilskud på 10,2 mio. kr. i årene 2017 til 2019 som ligeledes bringes til udbetaling ved indsendelse af redegørelse for den forventede anvendelse i de enkelte år.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Administrativ tilføjelse til Handicaprådets behandling den 13. juni

Datoen for høringsfristen er i sagsfremstillingen forkert. Den korrekte dato er for udsendelsen af dagsorden til det ekstraordinære Social- og Sundhedsudvalgsmøde den 15. juni.

Til høring i Handicaprådet den 13. juni 2016

Handicaprådet den 13. juni 2016:

Handicaprådet noterer sig, at der i stor udstrækning er taget hensyn til indkomne bemærkninger i udformningen af ældre- og værdighedspolitikken og anbefaler udmøntningen heraf.

Til høring i Bornholms Ældreråd den 14. juni 2016:

Bornholms Ældreråd den 14. juni 2016:

Bornholms Ældreråd anbefaler værdighedspolitikken og udmøntningen af den udvidede/suppleret ældrepolitik.

Punkt 11: Status på og videreførelse af indsatsen på hjerneskadeområdet

Åbent punkt

11 Status på og videreførelse af indsatsen på hjerneskadeområdet

27.36.04A00-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget	08-06-2016	11	
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	11	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget indstiller

Økonomi- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I perioden 2013 - 2014 har der været gennemført et projekt på hjerneskadeområdet. Projektet har været støttet økonomisk af Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse til styrket genoptræning og rehabilitering af personer med erhvervet hjerneskade med 2.101.000 kr.

I 2015 blev projektet delvist videreført via overført overskud fra 2014 i Center for Sundhed.

I 2015 blev det besluttet at bevilling 33 Sundhed i 2016 forhøjes med 440.000 kr. som finansieres ved at bevilling 41 Uddannelse og beskæftigelse (sygedagpenge) og bevilling 34 Sociale ydelser (førtidspension) nedsættes med hver 220.000 kr. i 2016

Det blev tilbage 2015 besluttet, at indsatsen skulle følges løbende og evalueres pr. 30. juni 2016 med henblik på hvorvidt indsatsen skulle gøres permanent.

Evalueringen fremgår af vedlagte business case.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller:

- a) At evalueringen af indsatsen tages til efterretning.
- b) At bevilling 33 sundhed fra 2017 forhøjes med 440.000 kr. som finansieres ved at bevilling 41 Uddannelse og beskæftigelse (sygedagpenge) og bevilling 34 Sociale ydelser (førtidspension) nedsættes med hver 220.000 kr. fra 2017

Social- og Sundhedsudvalget den 6. juni 2016:

- a) Taget til efterretning
- b) Indstiller til godkendelse

Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget den 8. juni 2016:

- a) Taget til efterretning
- b) Indstiller til godkendelse

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:

Anbefales.

Sagsfremstilling

I perioden 2013 - 2014 har der været gennemført et projekt på hjerneskadeområdet. Projektet har været støttet økonomisk af Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse til styrket genoptræning og rehabilitering af personer med erhvervet hjerneskade med 2.101.000 kr.

Projektet er evalueret og evalueringsrapporten "Styrket genoptræning og rehabilitering af personer med erhvervet hjerneskade" blev behandlet i 2015.

Projektets hovedmålsætninger har været:

- Mere intensitet i indsatsen såvel kvalitativt som kvantitativt.
- Bedre timing, sådan at de nødvendige ressourcer bliver bevilliget på rette tid og sted.
- En fleksibel indsats sammensat og gennemført på den skadede borgers præmisser.
- Bedre sammenhæng, sådan at den skadede borger oplever indsatsen meningsfuld og relevant. Fælles mål og strategi for indsatsen.

Den vedhæftede business case fra 2016 som beskriver den nuværende indsats fremhæver, at der er økonomisk rationale i at gøre projektet permanent. Det økonomiske rationale består blandt andet i, at 2-3 borgere der kommer i ordinær beskæftigelse på fuld eller nedsat tid i stedet for fleksjob/kontanthjælp, hvilket svarer til en årlig besparelse på 500.000 kr. Status pr. 1. april 2016 er at der i alt er 21 personer i aktive forløb i Hjerneskadeteamet. I 14 af disse forløb indgår neuropsykolog.

Af de 14 personer er de 9 erhvervsaktive og fordeler sig således:

- 2 personer i fleksjob
- 2 personer i ressourceforløb
- 1 person i ordinær beskæftigelse (med §56)
- 3 personer i ordinær beskæftigelse (delvist sygemeldt)
- 2 personer i ordinær beskæftigelse

Neuropsykologens opgaver består i følgende:

- Gennemgang af akter og udredning sammen med borger og pårørende
- Faglig rådgivning og vejledning af personale
- Koordinering og supervision af forløb
- Træning og samtaler med borger og pårørende

Økonomiske konsekvenser

For at leve op til de nye krav og for at fastholde og understøtte den nødvendige faglighed områderne imellem, anses det for hensigtsmæssigt at indgå en samlet aftale med Hjerneskadecenter BOMI. Udgiften til Hjerneskadecenter BOMI inkl. transport estimeres til årligt at udgøre 440.000 kr.

Som beskrevet er rehabiliteringsforløbene komplekse og sammensat af mange elementer indsatsmæssigt og økonomisk. For at kunne tilvejebringe midlerne indstilles derfor, at der i dette tilfælde vil kunne flyttes økonomi mellem konto 5 og 6.

På baggrund af ovenstående foreslås følgende finansiering fra 2017:

- Bevilling 41 Uddannelse og beskæftigelse (sygedagpenge)
220.000 kr.
- Bevilling 34 Sociale ydelser (førtidspension) 220.000 kr.

**Supplerende sagsfremstilling og/eller
Administrativ tilføjelse**

-

Punkt 12: Frivillige madordninger på kommunens skoler

Bilag

Specifikation af anlægsudgifter i forbindelse med skolemadsordningen, maj 2016

Åbent punkt

12 Frivillige madordninger på kommunens skoler

29.09.04A08-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Børne- og Skoleudvalget	09-06-2016	2	
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	12	

Hvem beslutter

Børne- og Skoleudvalget indstiller
Social- og Sundhedsudvalget indstiller
Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Social- og Sundhedsudvalgets politiske mål for perioden 2014 – 2017 indebærer, at Kommunalbestyrelsen senest ved vedtagelsen af budgettet for 2017 beslutter om skolerne fortsat kan oprette frivillige madordninger på kommunens skoler, herunder om madordningerne etableres med fuld forældrebetaling eller gennem kommunale tilskud med ingen eller delvis forældrebetaling. Der er udarbejdet 3 modeller for skoleladsordninger.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- at de 3 modeller for skolemad drøftes, og materialet indgår i kommunalbestyrelsens videre arbejde med budget 2017
- at de 3 modeller sendes i høring i Skolebestyrelserne og Handicaprådet i perioden fra den 30. juni til den 18. august 2016 med henblik på at indhente deres synspunkter omkring evt. indførelse af skolemad ud fra de beskrevne modeller

Social- og Sundhedsudvalget den 9. juni 2016:

Anbefales, at materialet sendes i høring med følgende kommentarer: at alle otte skoler indgår i det videre arbejde dvs. også Kildebakken og Heldagsskolen, og at der ikke på forhånd tages stilling til, om det kan prioriteres, eller i hvilken rækkefølge og over hvilken tidsperiode det i givet fald skal gennemføres; og at det indgår i det videre arbejde med budget 2017.

Børne- og Skoleudvalget den 9. juni 2016:

Anbefales, at materialet sendes i høring med følgende kommentarer: at alle otte skoler indgår i det videre arbejde dvs. også Kildebakken og Heldagsskolen, og at der ikke på forhånd tages stilling til, om det kan prioriteres, eller i hvilken rækkefølge og over hvilken tidsperiode det i givet fald skal gennemføres; og at det indgår i det videre arbejde med budget 2017.

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:

Social- og Sundhedsudvalgets og Børne- og Skoleudvalgets indstilling anbefales.

Sagsfremstilling

I henhold til folkeskolelovens § 40 stk. 2 nr. 7 træffer Kommunalbestyrelsen beslutning om at madordninger etableres med fuld forældrebetaling eller gennem kommunale tilskud med hel eller delvis fri forplejning, og kan fastsætte nærmere rammer for ordningerne.

Aktuelt har de enkelte skoler mulighed for at etablere madordninger med fuld forældrebetaling, hvilket har været afprøvet på forskellig vis på øens skoler. Flertallet af skolemadsordningerne har ikke været økonomisk bæredygtige og har heller ikke levet op til de offentlige anbefalinger for sund skolemad.

Social- og Sundhedsudvalget har på baggrund af udvalgets mål for kost igangsat et arbejde for at afdække muligheder og økonomi ved etablering af forskellige modeller for skolemad på kommunens skoler.

Erfaringer peger på positive effekter af skolefrokostordninger på skolepræstationer som følge af effekt på læringsmiljøet og læring. En skolemadsordning kan ligeledes bidrage til at mindske den sociale ulighed ved at reducere forskelle i kost mellem børn fra velstillede og børn fra dårligt stillede familier. Og endelige har skolemadsordninger betydning for sundheden og kan for eksempel minimere risikoen for overvægt. Meget peger på, at etablering af sunde madvaner i skolealderen også vil holde i voksenlivet, hvilket giver en langsigtet positiv effekt i forhold til kostrelaterede sygdomme.

Der er ydermere forventning om at skolemadsordningen kan bidrage til elevernes dannelse i relation til den bornholmske kultur og Bornholm som fødevarereproducerende ø med bæredygtige perspektiver.

En arbejdsgruppe bestående af udviklingskonsulent i Devika og forebyggelseskonsulent fra Center Sundhed har arbejdet med 3 modeller:

- Model 1 Central produktion (frokostpakke): Maden laves i et centralkøkken og leveres færdig eller delvis færdig til skolerne i pakket portionsdelt emballage eller i store fade, hvorfra skolens køkkenpersonale serverer maden til eleverne. Modellen forudsætter, at der etableres modtage- køkken, skoleboder samt spisesal på de enkelte skoler.
- Model 2 Egenproduktion/produktion på skolen: Maden laves i et dertil egnet produktionskøkken på skolen og serveres til eleverne. I denne model forudsættes, at der er etableret både produktionskøkken og spisesal til eleverne på skolen. Modellen har været afprøvet med stor succes på den tidligere Vestermarie skole.
- Model 3 Madskole på skolen: Maden laves på skolerne, i et produktionskøkken, der er designet til at elever tager del i madlavningen. Eleverne skiftes til at deltage i madlavningen sammen med faglært personale. I denne model forudsættes, at der er etableret såvel produktionskøkkener, der kan rumme elevernes deltagelse i madlavningen samt spisesal til eleverne på skolen.

Fordele og ulemper varierer fra model til model og beskrives nedenstående og der er ligeledes betydelige forskelle i både etablerings- og driftsomkostninger.

Nedenstående tabel viser i skematisk form såvel etableringsomkostningerne ved de tre modeller samt de forventede årlige driftsudgifter ved de 3 modeller. Indenfor hver af

modellerne er endvidere beregnet de årlige driftsomkostninger, hvis ordningerne etableres henholdsvis

- uden forældrebetaling
- med en forældrebetaling på 25 kr. pr. måltid
- med fuld forældrebetaling

Det skal bemærkes, at både oplysningerne om økonomi ved og de årlige driftsudgifter er forbundet med en vis usikkerhed.

Etableringsomkostninger er således overslag bl.a. baseret på erfaringer fra etablering af lignende ordninger/køkkener i andre kommuner. Driftsudgifterne afhænger af den forventede elevtilslutning, der er vanskelig på forhånd at fastlægge præcist. I modellen er der valgt en konservativ vurdering ved fastlæggelsen af den forventede elevtilslutning.

Elevtilslutningen afhænger af en række forhold, herunder rammerne for måltidet, indhold og prisen pr. måltid. Ønskes en højere tilslutning kan forældrebetalingen reduceres. Uden forældrebetaling forventes da også en tilslutning på 95 %, da kun børn med særlige ernæringsmæssige eller kulturalle behov forventes ikke at deltage i ordningen.

Det skal bemærkes, at Kildebakkeskolen og Heldagsskolen ikke er indeholdt i nærværende oplæg. Kildebakkens elever kræver at der tages en række individuelle hensyn i forhold til måltidet, der ikke umiddelbart kan indpasses i de 3 modeller. Heldagsskolen har tidligere givet udtryk for ønske om en model, der understøtter skolens helhedsorienterede arbejde med eleverne. Der er således behov for specifikke løsninger på disse skoler.

Oversigt over etablerings- og driftsudgifter ved etablering af skolemadsordninger på 6 skoler i BRK baseret på hhv. Central produktion, Egen produktion og Madskoler

Skolemads-modeller	Etablerings-omkostninger, 6 skoler	Ingen forældrebetaling				Med forældrebetaling på 25 kr.				Fuld forældrebetaling; intet kommunalt driftstilskud		
		Forventet elevtilslutning		Årligt kommunalt driftsudgift	Årligt tilskud pr. elev	Forventet elevtilslutning		Årligt kommunalt driftsudgift *)	Årligt tilskud pr. elev	Forældrebetaling pr. måltid, kr.	Forventet elevtilslutning	
		Pct.	Abs.			Pct.	Abs.				Pct.	Abs.
Mio. kr.	Pct.	Abs.	Mio. kr.	Kr.	Pct.	Abs.	Mio. kr.	Kr.	Kr.	Pct.	Abs.	
Model 1: Central produktion	13,5	95 %	2.945	23,0	7.810	20 %	620	3,72	6.000	57	10 %	310
Model 2: Egenproduktion	39,6	95 %	2.945	18,8	6.384	50 %	1.550	2,95	1.900	32	25 %	775
Model 3: Madskoler	66,0	95 %	2.945	18,8	6.384	75 %	2.325	4,03	1.733	32	25 %	775

*) Heraf 775.000 kr. i tilskud til børn fra resourcesvage familier, baseret på 50 % pr. barn, til 10 % af eleverne.

Etableringsomkostningerne omfatter alle udgifter i forbindelse med oprettelse af ordningen på 6 skoler, eksempelvis spisefaciliteter og skoleboder. I bilag ses en specifikation af etableringsudgifterne.

Det årlige kommunale tilskud indeholder både et generelt tilskud pr. måltid samt et ekstratilskud til økonomisk dårligt stillede elever, så prisen for denne gruppe reduceres fra 25 kr. til 12,5 kr. pr. måltid.

Tilskuddet til de økonomisk dårligt stillede elever er vigtigt set fra et sundheds- og forebyggelsesperspektiv, idet netop disse elever erfaringsmæssigt har særlig gavn af et dagligt sundt måltid. Måltidet kan bidrage til bedre indlæring samt trivsel i hverdagen og stimulere sunde madvaner på sigt.

Fordele og ulemper

Model 1 Central produktion (frokostpakke):

Erfaringer fra andre kommuner/skoler peger på en relativ lav tilslutning til denne model, idet der ikke opnås lokalt ejerskab på den enkelte skoler.

Således forventes en tilslutning på 20 % ved en forældrebetaling på 25 kr. og en tilslutning på kun 10 % ved fuld forældrebetaling. Den lave tilslutning resulterer i et forholdsvis højt kommunalt tilskud på 3,7 mio. kr. årligt – svarende til et årligt tilskud på 6.000 kr. pr. elev tilmeldt ordningen med forældrebetaling.

Fordelen er dog, at der er knyttet relativt få etableringsomkostninger til modellen på i alt 13,5 mio. kr., samt at der i det eksisterende kommunale centralkøkken allerede i dag er faglært personale til at løfte opgaven. Modellen forudsætter, at der etableres spisesal til eleverne, hvilket er vigtigt at hensyn til at der skabes rammer for et fælles måltid. Uden spisesale reduceres modellen til en kommunal madpakkeordning.

Ud fra et sundheds- og forebyggelsesperspektiv er modellen ikke optimal, dels på grund af den ringe tilslutning og dels på grund af, at modellen har svært ved at varetage særlige hensyn og interagere med den brede gruppe af interessenter: elever, forældre, lærere, skolens administration etc. Endeligt er det også en udfordring i at lave en både pris- og miljømæssig bæredygtig emballageløsning.

Model 2 Egenproduktion/produktion på skolen:

Erfaringsmæssigt kan denne model bidrage med en bred vifte af perspektiver; sundhed, trivsel, kulturel dannelse og læring. Med de rette fagkompetencer i køkkenet kan ordningen få en bred forankring på de enkelte skoler.

Således forventes ca. 50 % tilslutning ved en forældrebetaling på 25 kr. en tilslutning på 25 % ved fuld forældrebetaling. Den højere tilslutning resulterer i et væsentligt lavere kommunalt tilskud på 2,95 mio. kr. årligt – svarende til et årligt tilskud på 1.900 kr. pr. elev tilmeldt ordningen med forældrebetaling.

Etableringsomkostninger er dog væsentligt højere for denne model, idet der skal etableres produktionskøkkener på de enkelte skoler. Etableringsudgifter er således på samlet 39 mio. kr. Ud fra et sundheds- og forebyggelsesperspektiv er modellen god, dels på grund af den højere tilslutning og dels fordi modellen sikrer et lokalt ejerskab og kommunikationen mellem interessenterne.

Model 3 Madskole på skolen:

Erfaringerne med madskoler i eksempelvis København og Svendborg har vist succesfulde madordninger, hvor det er lykkedes at arbejde med sundhedsfremme, didaktik og

bæredygtighed i ét. Madskolerne kan bidrage til en meget vid udstrækning af de perspektiver der følger med de daglige måltider. Eleverne får ud over det sunde måltid bl.a. kundskaber i madproduktion, råvarekendskab, økonomi, bæredygtighed, kulturel dannelse og ansvar for fællesskaber.

Således forventes ca. 75 % tilslutning ved en forældrebetaling på 25 kr. og en tilslutning på 25 % ved fuld forældrebetaling. Der kan forekomme afledte omkostninger forbundet med driften af denne model i form af lærertimer. Grundet en højere tilslutning kræves et kommunalt tilskud på 4,03 mio. kr. årligt – svarende til et årligt tilskud på 1.733 kr. pr. elev tilmeldt ordningen med forældrebetaling.

Etableringsomkostninger er også betydelige, idet der skal etableres store produktionskøkkener indrettet til, at eleverne kan deltage i tilberedningen. Etableringsudgifter er således på i alt 66 mio. kr.

Ud fra et sundheds- og forebyggelsesperspektiv er modellen optimal, dels på grund af den store tilslutning, men særligt fordi modellen bidrager til alle positive aspekter af måltidet og en totalinddragelse af interessenterne.

Studietur:

For at kvalificere beslutningsgrundlaget er der planlagt en studietur den 30. maj 2016 for Social- og Sundhedsudvalget, Børne og Skoleudvalget, relevante fagpersoner i kommunen samt borgmesteren. På studieturen præsenteres forskellige modeller for skolemadsordninger i Københavns kommune.

Tids- og procesplan:

Der foreslås følgende tids- og procesplan for det videre arbejde med madordninger på kommunens skoler:

- 30. maj: Studietur for SSU, BSU m.fl. vedrørende skolemadsordninger
- 9. juni: SSU indstiller til KB
- 9. juni: BSU indstiller til KB
- 21. juni ØPU indstiller til KB
- 30. juni: KB beslutter hvorledes der skal arbejdes videre med målet om skolemad (budget 2017 og høring)
- Høring i skolebestyrelser og i Handicaprådet i perioden 30.6. - 18.8. 2016
- 19. august: Hørings svar udsendes til kommunalbestyrelsen som del af budgetprocessen for 2017

Mulig igangsættelse:

Såfremt KB i forbindelse med budget 2017 prioriterer at etablere madordninger med kommunalt tilskud på kommunens skoler vil etablering af skolemadsordningen kunne igangsættes på Rønne-skolerne fra august 2017. På øens øvrige skoler vurderes det hensigtsmæssigt, at ombygning og etablering af madordninger koordineres med øvrige planlagte ombygninger i perioden 2017 -2019, herunder at der sker en yderligere kvalificering af etableringsomkostningerne på den enkelte skole.

Økonomiske konsekvenser

Kommunens nuværende budgetter indeholder hverken økonomi til etablering eller drift af madordninger på øens skoler. Forslagene forudsætter, at der prioriteres anlægsmidler til etablering af madordningerne samt rammeudvidelse til drift af ordningerne. Forslagene foreslås på den baggrund fremsendt som opprioriteringsforslag til budget 2017.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

På baggrund af studieturen den 30. maj 2016 blev der fremsat ønske om supplerende belysning af punktet:

Beregning af driftsudgifter i Model 3, med forældrebetaling på henholdsvis 20,- kr. og 25 kr. Samt justeret skøn vedr. anlægsudgifter.

Skolemadsmodeller	Etableringsomkostninger, 6 skoler	Med forældrebetaling på 20 kr.				Med forældrebetaling på 25 kr.			
		Forventet elevtilslutning		Årligt kommunalt driftsudgift *	Årligt tilskud pr. elev	Forventet elevtilslutning		Årligt kommunalt driftsudgift *	Årligt tilskud pr. elev
		Mio. kr.	Pct.	Abs.	Mio. kr.	Kr.	Pct.	Abs.	Mio. kr.
Model 3: Madskoler	42,0	75 %	2.325	6,36	2.735	75 %	2.325	4,03	1.733

*) Heraf 775.000 kr. i tilskud til børn fra ressourcetsvage familier, baseret på 50 % pr. barn, til 10 % af eleverne.

Udgifterne til etablering er baseret på andre kommuners erfaringer, hvor det billigste Madskolekøkken inkl. spisefaciliteter har kostet 4,7 mio. og det dyreste knap 10 mio. kr. Efter en yderligere kvalificering skønnes en gennemsnitlig etableringsudgift inkl. spisearealer på 7 mio. kroner pr. skole. Etableringen projekteres for hver enkel skole, hvor der tages stilling til de nuværende rammer og kapaciteter samt allerede planlagte bygningsændringer. Etableringen foregår i faser, hvor det anbefales at Åvangsskolen og Søndermark er med i første fase i forbindelse med de kommende ombygninger og tillige Hans Rømer Skolen, som har været frontløber i ønsket om skolemadsordning. Skitse til forløbet herunder:

Skoler	Proces	2017			2018			2019	
		jan -juli	aug	sept - dec	jan -juli	aug	sept - dec	jan -juli	aug
Søndermark Åvang Hans Rømer	Projektering								
	Byggearbejde								
	Ibrugtagning								
Paradisbakke- skolen Svartingedal	Projektering								
	Byggearbejde								
	Ibrugtagning								
Kongenskær	Projektering								
	Byggearbejde								
	Ibrugtagning								
Helddagsskole n Kildebakken	Projektering								
	Byggearbejde								
	Ibrugtagning								
Etableringsomkostninger, mio. kr.		21			21			<4	

Note til Økonomi- og Planudvalgets møde den 20. juni 2016

Ovenstående figur der viser forslag til tidslinje for implementering kan ikke ses i HTML-udgaver, men kan ses i alle word-udgaver, samt i udgaverne under dagsordener og referater på BRK.dk.

Punkt 13: Tilbud om indflytning i DLG's bygninger på Nexø Havn

Åbent punkt

13 Tilbud om indflytning i DLG´s bygninger på Nexø Havn

82.00.00G01-0247

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget	08-06-2016	12	
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	13	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller
Fritids- og Kulturudvalget indstiller
Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget indstiller
Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Nexø Havn har på vegne af DLG rettet henvendelse til BRK om der er interesse og mulighed for, at en række af BRKs institutioner og foreninger kan flytte ind i på Nexø Havn i DLG's kommende renoverede bygninger. Projektet har fået arbejdstitlen "Nexø Mole" og skal huse, udover BRK, restaurant, mødelokaler, markedshal, bryggeri, hotel og turistinformation.

For BRK vil det først og fremmest være Fritidshuset på Gl. Postvej og Biblioteket med tilknyttet Borgerservice der kan komme i betragtning, men også en række foreninger, der får støtte via folkeoplysningsloven, har udtrykt interesse for projektet.

DLG's projektpartner har endnu ikke kunne melde ud hvor stor huslejen bliver, men den vil formentlig være væsentlig større end den bygningsudgift BRKs institutioner har i dag i BRKs egne bygninger.

Projektet vil som udgangspunkt løfte både havneområdet og hele Nexø by og samtidig revitalisere Nexø Havn og skabe ny forbindelse mellem havnen og byen og BRKs deltagelse vil være positivt for projektets realisering.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- At Kommunalbestyrelsen tager stilling til, om at man ønsker der skal arbejdes videre med planerne om, at flytte bibliotek, borgerservice og fritidshus til "Nexø Mole", og dermed fraviger tidligere beslutninger om flytning af bibliotek og borgerservice til skolen og en generel reduktion i antallet af disponible kvadratmeter
- At der, såfremt der skal arbejdes videre med planerne om en flytning af de kommunale aktiviteter til "Nexø Mole", udarbejdes et opprioriteringsforslag til budget 2017, der forholder sig til de forventede meromkostninger ved en flytning, evt. nedrivning og fortsat drift

- c) At der, såfremt der skal arbejdes videre med planerne om en flytning af de kommunale aktiviteter til "Nexø Mole", udarbejdes et konkret forslag til udmøntning af løsningen til endelig politisk godkendelse i kommunalbestyrelsen

Teknik- og Miljøudvalget den 6. juni 2016:

Indstillingen anbefales.

Torben Rønne-Larsen kan ikke medvirke.

Fritids- og Kulturudvalget den 8. juni 2016:

ad a) anbefaler at der arbejdes videre med planerne

ad b) anbefales

ad c) anbefales

Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget, den 8. juni 2016:

Anbefaler indstillingerne.

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:

ad a) anbefaler at der arbejdes videre med planerne.

ad b) anbefales.

ad c) anbefales.

Kirstine van Sabben kan ikke medvirke.

Sagsfremstilling

DLG's bygninger står i dag tomme på Nexø Havn. DLG har via ingeniør firmaet MOE A/S projekteret "Nexø Mole", som på sigt skal lejes ud til en række potentielle lejere, som udover BRK, også kan huse restaurant, mødelokaler, markedshal, bryggeri, hotel og turistinformation. Projektet er spændende i sin form og indhold og vil revitalisere hele havneområdet på Nexø Havn og dermed skabe nye muligheder for Nexø By og opland og samtidig give hele Bornholm en ny attraktion.

BRK er blevet kontaktet via Nexø Havn, om man kunne være potentielle lejere i de renoverede lokaler på Nexø Havn. Der har efterfølgende været afholdt to møder på embedsplan om disse muligheder. Fra BRKs side blev der fremført spørgsmål om, hvilke fysiske rammer der kunne stilles i udsigt, at der stadigvæk skulle være mulighed for indtægtsgenerering og hvilken økonomi de enkelte foreninger kunne forvente (lejepriser, lokaletilskud, m.v.).

Fra BRKs side kunne potentielle lejere være Biblioteket, Borgercenteret og Fritidshuset. Repræsentanter fra disse institutioner har deltaget i arbejdet og har tilkendegivet, at det var en spændende ide og afhængig af givne betingelser, var alle interesseret i yderligere dialog om projektet. Der vil for alle parter være tale om et kvalitativt løft i de fysiske rammer og skabe større åbenhed og interesse for de aktiviteter der udbydes.

Biblioteket har sammen med Borgercenteret et behov i dag på 500 m². Biblioteket har behov for et udstillingslokale, der skal kunne være børneteater og der skal være mulighed for selvbetjent bibliotek uden for åbningstiderne. Borgerservice har alene åbent i dagtimerne, med

selvbetjeningsstander og der skal være gode adgangsforhold ligesom der skal sikre arbejdsforhold for de ansatte med flugtveje.

Fritidshuset har i dag et behov på 888 m². Hertil kommer køkkenfaciliteter. Fritidshuset skal stadigvæk have mulighed for at tjene ved koncerter og festlokale udlejning. Der skal være flere rumstørrelser til rådighed for de forskellige fritidsaktiviteter.

Der skal optages forhandling med "Nexø Mole" om indretning, inventar, m.v. og hvem der skal betale for dette ligesom nærmere vilkår for lejebetaling også skal fastlægges nærmere. Herudover er der en række foreninger der i øjeblikket bl.a. får lokaletilskud som Nexø Havn selv har kontakt til og som også har udtrykt interesse for projektet.

BRK har besluttet en ejendomsstrategi på kommunalbestyrelsens møde den 13. december 2013 med henblik på en optimering af m² – BRKs m² skal udnyttes bedst muligt, og det skal kortlægges, hvordan ejendommene bruges i dag med henblik på en bedre udnyttelse set i forhold til udnyttelse af m², hvordan disse benyttes set over døgnet, og hvordan udnyttelsen kan ske på tværs af faglig og organisatorisk tilknytning. De kommunale bygninger skal åbnes op for foreninger og organisationer, og skabe tidssvarende fysiske rammer for foreningslivet.

Samtidig skal BRK's bygninger være tidssvarende bygninger – og kunne imødekomme de behov organisationen har. Derfor skal der udarbejdes en kvalitetsstandard, og der skal for alle bygninger udarbejdes en vedligeholdelses-/udviklingsplan, der opdateres løbende, kvalificeres i forhold til de beslutninger der træffes og fordeles med realistisk økonomi.

I forhold til nuværende lokationer må det forventes, at de kommende lokaler på "Nexø Mole" vil være ny istandsatte, brugervenlige, men også af et mindre antal m² end det nuværende behov.

Det skal bemærkes, at det politisk er vedtaget, at såfremt bibliotekerne skal flytte, skal det ske i tilknytning til skolerne, således at folke- og skolebibliotekerne lægges sammen. Der skal i dette tilfælde laves en undtagelse for denne beslutning, alene for Nexø Bibliotek. Begrundelsen for at folkebibliotekerne skal ligge i tilknytning til skolebibliotekerne er bl.a. et resultat af ejendomsstrategien, som blev nævnt ovenfor. Her er det overordnede princip, at samme eller overlappende funktioner kan samles på færre m². Ved en fysisk samplacering af folke- og skolebiblioteker er der også en række biblioteksfaglige og informationsmæssige synergier foruden praktiske forhold som samkøring af it-systemerne. Forhold der arbejdes på andre steder på Bornholm.

Afgørende for om projektet kan lykkes er økonomien i projektet, at der skabes en fornuftig forretningsplan overfor potentielle kunder og at der er interesse for at leje sig ind. MOE A/S er, i samarbejde med Nexø Havn, i gang med, at skabe sig et overblik over hvem der kunne være potentielle lejere. Ultimo juni 2016 vil det blive meddelt BRK, hvilken husleje og under hvilke betingelser man i givet fald kan leje sig ind på.

Det må dog forventes at m² lejen vil være væsentlig højere end det nuværende niveau.

Tidsplan

Fase 1.

Kommunalbestyrelsen skal på mødet den 30. juni 2016 tage stilling til om man ønsker der skal arbejdes videre med planerne, før "Nexø Mole" har meldt ud om de endelige økonomiske og praktiske betingelser der er knyttet til de kommende lejemål. Dette skal ske af hensyn til "Nexø Mole" tidsplan og behov for at vide allerede nu, hvilke lejemål som ønsker at være med i den nærmere konkretisering og indretning.

Fase 2.

Kommunalbestyrelsen skal på et senere møde, formentlig i forbindelse med budget 2017, tage endelig stilling til den samlede økonomi relateret til en eventuel flytning af de nævnte aktiviteter til "Nexø Mole", herunder transaktions-, drifts-, og anlægsomkostninger inklusiv eventuelle nedrivningsomkostninger.

Driftsøkonomi

Hvis vi ser på driftsøkonomien i øjeblikket for BRKs Fritids- og Kulturbygninger i Nexø ser det sådan ud:

Oversigt over BRK Fritids- og Kulturbygninger i Nexø

Bygning	Bygningsbudget	Tomgangsleje	Til rådighed (Bygningsbudget- Tomgangsleje= til rådighed)
Nexø Bibliotek	295.000 kr.	75.000	220.000
Fritidshuset	140.000	50.000	90.000

De angivne beløb er inklusiv rengøring, forbrugsudgifter og forsikring

Under møderækken med MOE A/S som omtalt ovenfor, blev det tilkendegivet fra BRK`s side, at økonomien er i dag som beskrevet i tabellen ovenfor. Såfremt hele bygningsbudgettet skal være til rådighed kræver det nedrivning af begge bygninger, således at tomgangslejen elimineres, eller at bygningerne alternativt kan udlejes til andet formål.

Økonomiske konsekvenser

Såfremt det besluttes, at rive de to bygninger ned vil det medføre udgifter på 1.030.000 kr. for nedrivning af Nexø Bibliotek og 950.000 kr. for nedrivning af Nexø Fritidshus.

Den kommende husleje inklusiv drift for BRK ved at leje sig ind i "Nexø Mole" forventes at være større end nuværende lejemål. Når kommende husleje meldes ud, skal der tages stilling til dette spørgsmål.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 14: Tværgående EU projekt

Åbent punkt

14 Tværgående EU projekt

00.03.04P20-0087

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	14	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget beslutter.

Resumé

Copenhagen EU Office har lanceret en ordning, der giver økonomisk støtte til kommuner i Region Hovedstaden, til forberedelse af EU-ansøgninger. Støtten kan finansiere medarbejdertimer, eksterne konsulenter, rejser og møder, samt andre omkostninger i tilknytning til udarbejdelsen af en EU-ansøgning. Ordningen kan være en god mulighed for BRK i at tilvejebringe ekstern finansiering til gennemførelsen af nogle af de investeringer, der vil indgå i gennemførelsen af den regionale udviklingsstrategi.

Indstilling og beslutning

Direktionen indstiller, at der med henblik på en ansøgning til EU-forprojektordningen arbejdes videre med tre projektideer

- 1) Unges mentale sundhed
- 2) Bright Green Island, energistrategien
- 3) Nationalpark

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:

Godkendt.

Sagsfremstilling

Siden 2015 har Bornholms Regionskommune haft sit eget kontor i Bruxelles, sammen med Region Hovedstaden og regionens øvrige 28 kommuner: Copenhagen EU Office. Et af kontorets hovedformål er at bistå region og kommuner med at hjemtage midler fra centrale EU-puljer, der kan understøtte regionale og lokale projekter indenfor sundhed, mobilitet, erhvervsfremme og grøn vækst.

Siden 1. marts 2016 har Copenhagen EU Office haft en særlig ordning, hvorfra der kan ydes økonomisk støtte til at udarbejde EU-ansøgninger til disse centrale puljer. Størrelsen af tilskuddet afhænger af den rolle, kommunen har i projektet: Som partner kan der ydes 30.000 kr., som lead partner op til 100.000 kr. og er man leder af et projekt med mindst 3 kommuner/region, kan man få op til 500.000 kr. til arbejdet med en ansøgning.

Den økonomiske støtte kan vedrøre anvendelse af ekstern konsulent, medarbejdertimer, rejse- og mødeudgifter f.eks. til afholdelse af møder med projektpartnere mm.

Forudsætningen for den økonomiske støtte er, at projektet vedrører et af de fire prioriterede indsatsområder, at der indsendes en projektskitse, og at man får indsendt ansøgningen.

BRK's chefgruppe har som led i en studietur til Bruxelles gennemført to workshops under ledelse af medarbejdere i Copenhagen EU Office, hvor støttemuligheder i EU's puljer er blevet nærmere gennemgået i forhold til Sund Vækst (sundhed, ældre og velfærdsteknologi) samt Bright Green Island (energi, klima, miljø, trafik, økologi og affald).

På dette grundlag anbefales det, at BRK anvender den nævnte ordning til at udarbejde en ansøgning indenfor det ene af disse to områder, til et projekt der konkret kan understøtte et af de mål, kommunalbestyrelsen har fastlagt i udviklingsstrategien.

Sund Vækst – unges mentale sundhed:

EU-programmet Horizon 2020 (forskning og teknologisk udvikling) har i oktober 2016 en ansøgningsfrist omkring fremme af unges mentale sundhed. Formålet er at udvikle forebyggende tiltag der styrker mental sundhed hos unge samt vurdere tiltagenes effektivitet.

Effekten af projektet vil være strukturerede tilbud til unge med fokus på tværfaglige indsatser, øge unges selvtillid, opbygge unges kompetencer, reducere frafald i uddannelser, varetage et job, reducere følgesygdomme som fx fedme.

Bright Green Island – energistrategien:

Arbejdet med en forankring af BGI og energistrategien i Bornholms Regionskommune påbegyndes, således at det sikrer at næste skridt i energistrategien bredes ud til at være mere end blot forsyningsområdet, men ligeledes dækker transport og andre områder.

Flere EU-programmer kan være relevante at støtte hos, f.eks. Horizon 2020 og South Baltic programmet.

Bright Green Island – nationalpark:

I september 2017 vil der under EU-programmet LIFE være en ansøgningsfrist for støtte til naturgenopretningsprojekter (Natura 2000 områder). Der er forskellige tematiske prioriteter for henholdsvis natur, biodiversitet samt miljøforvaltning/-information.

Copenhagen EU Office har leveret uddybende materiale for alle tre ovennævnte områder, og har lovet at bistå Bornholms Regionskommune i det videre arbejde med de tre projektideer.

Forslaget er at arbejde videre med de tre projektideer og udvælge den projektidee, der vurderes at have de største chancer i de nævnte EU-programmer, som grundlag for en ansøgning til EU-forprojektordningen. Det videre arbejde vil for de øvrige to projektideer vurderes at være et godt grundlag for at søge projektstøtte under andre programmer eller puljer, herunder nationale puljer og/eller private fonde.

Økonomiske konsekvenser

EU-forprojektordningen dækker alle udgifter til forberedelsen af en EU-ansøgning, uanset om ansøgningen i sidste ende godkendes – arbejdstimer, evt. konsulentonorarer, rejse- og mødeomkostninger. Der er dog en grænse på 30.000 kr. i projekter, hvor Bornholms Regionskommune alene indgår som projektpartner og ikke som den lead partner/ansøger.

Hvis Bornholms Regionskommune selv står som ansøger og lead partner, vil der kunne opnås op til 100.000 kr., og hvis der indgår mindst 3 kommuner fra Region Hovedstaden, vil der kunne modtages op til 500.000 kr.

Det eneste krav er, at der afleveres en ansøgning. Støtten skal sikre, at der kan udarbejdes så kvalificeret en ansøgning som muligt.

**Supplerende sagsfremstilling og/eller
Administrativ tilføjelse**

-

Punkt 15: Fonden Bornholms Lakseklækkeri - eftergivelse af gæld til regionskommunen

Bilag

FBL fortsættelse i regi af Nexø Havn.docx (Skrivebeskyttet)

Åbent punkt

15 Fonden Bornholms Lakseklækkeri - eftergivelse af gæld til regionskommunen

00.30.00Ø48-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	15	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Den erhvervsdrivende fond Bornholms Lakseklækkeri har anmodet om, at Bornholms Regionskommune eftergiver Fondens gæld til regionskommunen, således at Fondens aktiviteter og medarbejdere kan overdrages til Nexø Havn A/S uden forpligtelsen overfor regionskommunen.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Kommunalbestyrelsen eftergiver Den erhvervsdrivende fond Bornholms Lakseklækkeris gæld til Bornholms Regionskommune med forbehold for, at fondsmyndighederne og de øvrige kreditorer godkender overdragelsen af Fondens aktiviteter til Nexø Havn A/S.

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:

Søren Schow blev erklæret inhabil og deltog ikke i behandlingen af punktet.

Anbefales.

Kirstine van Sabben kan ikke medvirke.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune har tidligere stillet garanti for en del af Den erhvervsdrivende fond Bornholms Lakseklækkeris ("Fondens") bankgæld. Da regionskommunen ikke ønskede at forlænge garantien, måtte regionskommunen indfri den del af bankgælden, som regionskommunen garanterede for. Sagen blev behandlet på Økonomi- og Planudvalgsmøde samt Kommunalbestyrelsesmøde i februar 2015.

Efter sagens behandling har regionskommunen fremsendt betalingskrav til Fonden på i alt kr. 225.217,98, som ikke er betalt.

Fonden har ved brev af 8. juni 2016 anmodet regionskommunen om at eftergive gælden. Af brevet fremgår det, at Fondens regnskaber for 2015 udviser et underskud på ca. 100.000 kr. foruden forrige års underskud. Fonden ser sig pt. ikke i stand til at fortsætte driften. Brevet er vedhæftet til orientering.

Nexø Havn A/S er interesseret i at overtage Fondens aktiviteter i form af to medarbejdere og projekter om test af fiskefoder samt konsulentarbejde med registrering af øresten hos østersøtorsk. Nexø Havn A/S ønsker imidlertid ikke at overtage Fondens gældsforpligtelse til Bornholms Regionskommune.

Alternativet til eftergivelse af gælden vil formentlig være en konkurs af Fonden, hvor Fondens aktiver realiseres og deles ligeligt mellem Fondens kreditorer. Fondens aktiver udgjorde i seneste offentliggjorte årsregnskab for 2014 kr. 61.574. Administrationen er ikke umiddelbart bekendt med Fondens aktiver pr. d.d.

En overdragelse af Fondens aktiviteter til Nexø Havn A/S vil formentlig skulle godkendes af fondsmyndighederne, og en eftergivelse af gælden vil blive betinget af fondsmyndighedernes godkendelse af de påtænkte dispositioner.

Økonomiske konsekvenser

Ved at eftergive Fondens gæld mister regionskommunen en mulig indtægt på 225.217,98 kr., som ikke længere kan inddrives. Det skal dog bemærkes, at alternativet formentlig vil være en konkurs, som ikke efterlader nogen større dividende (udbetaling) til kreditorerne.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 16: Rønne Theater - Gæld til BRK

Bilag

Ansøgning fra Rønne Theater

Udkast til gældsbrief

Åbent punkt

16 Rønne Theater – Gæld til BRK

20.01.01Ø30-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Fritids- og Kulturudvalget	08-06-2016	8	
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	16	

Hvem beslutter

Fritids- og Kulturudvalget indstiller.
Økonomi- og Planudvalget indstiller.
Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Bornholms Regionskommune har i dag et kortfristet tilgodehavende på 132.000 kr. hos Rønne Theater. Beløbet skulle have været tilbagebetalt i årene 2012-2013, men på grund af teatrets skrøbelige økonomi har dette ikke være muligt. Rønne Theater har fremsendt en ansøgning om at få konverteret beløbet til en langfristet gæld til kommunen.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller

- at de 132.000 kr. optages i Bornholms Regionskommunes status som et rente- og foreløbigt afdragsfrit lån hos Rønne Theater, hvor Bornholms Regionskommune får indsigt i Rønne Theaters regnskaber for at vurdere muligheden for tilbagebetaling.

Fritids- og Kulturudvalget, den 8. juni 2016:

Godkendt.

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune har i dag et tilgodehavende på 132.000 kr. hos Rønne Theater. Beløbet stammer fra udbygningen af Rønne Theater, hvor Rønne Theater ikke formåede at rejse de nødvendige fondsmidler og kom i økonomiske vanskeligheder.

Rønne Theater fik i 2010 udbetalt 632.000 kr. som et forskud på deres driftstilskud for 2011. Forskuddet skulle finansiere ubetalte håndværkerregninger, som Rønne Theater ikke havde mulighed for at betale. Efterfølgende bevilgede Fritids- og Kulturudvalget to engangstilskud på

samlet 900.000 kr., hvoraf 500.000 kr. blev modregnet forskuddet udbetalt i 2010. Restbeløbet på 132.000 kr. skulle tilbagebetales i 2012-2013 efter nærmere aftale med sekretariatet for Fritid og Kultur.

Samtidig har Rønne Theater en langfristet gæld til Bornholms Regionskommune på 3,8 mio. kr. som ligeledes stammer fra byggeriet. På grund af manglende fondsmidler måtte teatret optage lån med pant i bygningen. Imidlertid kunne Rønne Theater ikke klare betaling af hverken renter eller afdrag på lånene, hvorfor kommunalbestyrelsen på sit møde 15. december 2011 besluttede at indfri Rønne Theaters realkreditlån på 3,8 mio. kr. Samtidig blev det besluttet at oprette et rente- og foreløbigt afdragsfrit lån af samme størrelse til Rønne Theater. Tilbagebetalingen af de 3,8 mio. kr. forventes påbegyndt, når teatret og kommunen i enighed skønner, at Rønne Theaters økonomi rummer denne mulighed.

I 2013 meddelte teatrets bestyrelse, at de ønskede at udsætte tilbagebetalingen af teatrets gæld på 132.000 kr. til 2016-2017. På dette tidspunkt forventede bestyrelsen, at der ville være opbygget en mere solid likviditet og en positiv egenkapital.

Senest har bestyrelsen meddelt, at teatret ikke ser sig i stand til at afdrage på gælden inden for de nærmeste år. Dette skyldes, at teatret stadig har væsentlige udgifter til vedligeholdelse af den fredede bygning, hvilket reducerer muligheden for at afdrage via opsparede driftsmidler.

Derfor ansøger bestyrelsen om at få konverteret det skyldige beløb til en langfristet gæld med samme vilkår, som det lån teatret fik af kommunen i forbindelse med indfrielse af realkreditlånene på samlet 3,8 mio. kr.

Administrationen har udarbejdet et udkast til et gældsbrief, som tager udgangspunkt i de samme vilkår som i gældsbriefet for den langfristede gæld. Det betyder, at lånet foreløbigt er rente- og afdragsfrit, og at lånet tilbagebetales, når det skønnes, at Rønne Theaters økonomi rummer denne mulighed. Jf. vedhæftede

Økonomiske konsekvenser

Optagelse af et kortfristet tilgodehavende på 132.000 kr. i balance.

Administrativ tilføjelse til ØPU 20.6.2016:

Med gældsbriefet opnår kommunen sikkerhed for tilgodehavendet på 132.000 kr. og beløbet optages i kommunens status.

Der er ikke umiddelbart drifts- eller likviditetsmæssige konsekvenser af udstedelsen af gældsbriefet, da beløbet er udbetalt i 2010.

Punkt 17: Godkendelse af vedtægter for Bornholms Kulturskole

Bilag

Forslag til vedtægter for Bornholms Kulturskole

Åbent punkt

17 Godkendelse af vedtægter for Bornholms Kulturskole

20.00.00A30-0004

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Fritids- og Kulturudvalget	08-06-2016	12	
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	17	

Hvem beslutter

Fritids- og Kulturudvalget indstiller
Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Ved udgangen af 2015 godkendte Fritids- og Kulturudvalget etableringen af en kulturskole bestående af et samlet musik-, billedkunst- og dramatilbud. Der er udarbejdet et forslag til vedtægter for Bornholms Kulturskole, som er planlagt til at træde i kraft 1. januar 2017. Forslaget fremlægges til politisk godkendelse.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- a) at vedtægterne for Bornholms Kulturskole godkendes
- b) at kompetencen til fremtidige ændringer i vedtægterne delegeres til Fritids- og Kulturudvalget

Fritids- og Kulturudvalget den 8. juni 2016:

Anbefales.

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Fritids- og Kulturudvalget godkendte ved udgangen af 2015 etablering af en kulturskole på Bornholm. Bornholms Kulturskole lanceres 1. januar 2017 og består af en sammenlægning af Bornholms Musik- og Billedskole og den selvejende institution Bornholms Dramaskole.

Som led i den organisatoriske sammenlægning er der udarbejdet et forslag til vedtægter for kulturskolen.

Forslaget er udarbejdet af lederen af musik- og billedskolen i samarbejde med musik- og billedskolens bestyrelse og Dramaskolens ledelse og bestyrelse. Vedtægterne tager udgangspunkt i nuværende vedtægter for henholdsvis dramaskolen og musik- og billedskolen.

Forslaget lægger op til, at Kulturskolen har tre faglige "ben" bestående af en musikskoleafdeling, en billedskoleafdeling og en dramaskoleafdeling.

Arbejdet med kulturskolens indhold og udvikling varetages af en bestyrelse bestående af 11 medlemmer primært bestående af forældre, elever og faglige repræsentanter for skolens tre fagområder:

1 medlem af og blandt Kommunalbestyrelsen
1 medlem af og blandt Musikskoleafdelingens forældre
1 medlem af og blandt Billedskoleafdelingens forældre
1 medlem af og blandt Dramaskolens forældre
3 medlemmer af og blandt Kulturskolens elever, en fra hvert område
1 medlem af og blandt Kulturskolens medarbejdere
3 medlemmer med faglig ekspertise, en repræsentant fra musikområdet,
en repræsentant fra billedkunstområdet og en repræsentant fra teater/dramaområdet.

Den daglige ledelse varetages af lederen af kulturskolen, som har det overordnede ansvar for alle tre afdelinger. Lederen har det pædagogiske og administrative ansvar for tilrettelæggelse og afvikling af skolens undervisning i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens beslutninger og regler, samt retningslinjer fra Kulturministeriet og Statens Kunstfond.

Hver afdeling har tilknyttet en faglig koordinator, som har det pædagogiske og administrative ansvar for tilrettelæggelse af undervisningen over for lederen.

Kulturskolens ansatte udgør et personaleforum, som har en rådgivende funktion over for skolens leder. Samtidig kan dette forum stille forslag til lederen om alle forhold i forbindelse med skolens virksomhed.

Vedtægternes lovmæssige grundlag udgøres af Lov om Musik jf. lovbekendtgørelse nr. 32 af 14. januar 2014. Forslaget erstatter gældende vedtægter for Bornholms Musik- og Billedskole.

Efter godkendelse i kommunalbestyrelsen fremsendes vedtægterne til Statens Kunstfond til orientering.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

I forhold til flytning af personale fra dramaskolen til den nye organisation forventes det, at der på overdragelsestidspunktet er tre medarbejdere, som overgår fra dramaskolen til Kulturskolen som en virksomhedsoverdragelse. (Jf. lov om virksomhedsoverdragelse)

Administrativ tilføjelse til ØPU den 20.6.2016:

Samlingen af de tre skoler i Bornholms Kulturskole giver ikke anledning til ny-udpegning af kommunalbestyrelsesmedlem til bestyrelsen, idet Lykke Jensen, der tidligere er udpeget til bestyrelsen for Musik- og Billedskolen, fortsætter i bestyrelsen for Bornholms Kulturskole.

Punkt 18: Kommissorium for en analyse af forskellige muligheder for at samle administrationen

Bilag

Forslag til kommissorium

Opsamling på rådhusbesøg

Åbent punkt

18 Kommissorium for en analyse af forskellige muligheder for at samle administrationerne.

00.15.00A21-0077

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	18	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget indstiller.
Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Der er udarbejdet forslag til et kommissorium for arbejdet med en analyse af samling af administrationerne. Kommissoriet skal godkendes.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- at kommissoriet godkendes

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:

Anbefales.

Søren Schow og Andreas Ipsen kan ikke medvirke.

Sagsfremstilling

I evalueringen af BRKs organisationsudviklingsprojekt, april 2015, var en af de konkrete anbefalinger til kommunalbestyrelsen, at der skulle bygges et nyt rådhus. Ligeledes har BRKs Hoved MED også drøftet dette spørgsmål, april 2015, under deres behandling af evalueringsrapporten, som blev godkendt og anbefalingerne tiltrådt, herunder bygning af nyt rådhus og samling af administrationen.

Efterfølgende blev der i Budget 2016 afsat 200.000 kr. under Økonomi- og Planudvalgets område til en analyse af forskellige muligheder for at samle administrationerne.

På Kommunalbestyrelsens temamøde den 14. januar 2016 om sammenlægning af administrationen, kom der en række input og forventninger til, hvad administrationen skal undersøge fremadrettet.

På Kommunalbestyrelsens møde den 31. marts 2016 blev det derfor besluttet at,

- at administrationen analyserer en 10-årsplan for koncentration i eksisterende rammer
- at administrationen til kommunalbestyrelsens møde i juni har udarbejdet kommissorium for det videre arbejde

I forslag til kommissoriet foreslås det, at følgende spørgsmål bliver genstand for en nærmere analyse:

1. Hvis vi forudsætter, at det eneste sted, hvor koncentrationen umiddelbart kan realiseres er Rønne, da koncentrationen skal ske i eksisterende rammer, hvilke koncentrationspotentialer er der i givet fald tale om og hvilke bygninger kan komme i spil?

Her skal eksisterende bygningsmasse som BRK i øjeblikket benytter i Rønne registreres med antal m², vedligeholdelsesstandard, egnethed til forskellige typer af opgaver, mv. Ligeledes er det vigtigt at undersøge hvad de bygninger der fraflyttes kan anvendes til efterfølgende, herunder salg, udlejning, m.v. for at give et samlet økonomisk billede ved fraflytning.

Er der af andre bygninger der kan komme i spil, f.eks. Øste Skole, Sygeplejeskolen, Snorrebakken, Elværket, Stenbanen?

Hvis man på længere sigt flytter administrationen fra Tejn og Nexø til Rønne, hvad kan disse bygninger så bruges til? (salg, flygtningecenter, ældrecenter?)

Det skal undersøges om udfører delen indenfor bl.a. Børn & Familie, Sundhed og Psykiatri & Handicap enten hver for sig eller samlet, kan være på en adresse. Bl.a. flytter Beredskabet ind på Almegårds kasserne og det kræver rømning af nuværende BRK afdelinger på kasernen.

Hvordan kan faseopdelingen tage hensyn til en samlet anlægsplanlægning i BRK, således at de årlige investeringer tager hensyn de forskellige tempi i muligheder for en samling af administrationerne og de udgifter der er tilknyttet her til?

Hvad skal vi bruge Snorrebakken til?

2. Hvordan arbejder vi videre med koncentrationen i et 10 års perspektiv, således at en optimering giver færre m²?

Der vil i givet fald skulle arbejdes med en faseopdeling, så hvordan kan vi faseopdele dette her? Hvad er man villig til at flytte hvorhen og hvad der er økonomi til?

Det er vigtigt i denne sammenhæng at se på, hvor de borgerrettede aktiviteter kan samles og hvor det giver bedst mening ud fra et borgersynspunkt. Og med nuværende bygningsmasse er der en del der peger på, at det alene kan være Landemærket eller Ullasvej?

Det er vigtigt at undersøge, hvordan bygninger, som rømmes ved koncentration på færre adresser, kan udnyttes til andre formål. Samling af administrationen er ét perspektiv, men det har også tidligere været drøftet, om tilbud målrettet fx unge samt på sundhedsområdet med fordel kan samles på færre adresser.?

En samling på færre adresser sker med udgangspunkt i en ambition om en mere serviceorienteret organisation set med borgerens øjne. Hvilke funktioner kan med fordel placeres i tilknytning til hinanden, og hvilke personalegrupper vil i forhold til at løse deres opgaver især drage nytte af en samlokalisering? Det handler ikke blot om, hvor vi nemmest kan samles på et mindre areal. Der skal tillige indlægges et tidsperspektiv – hvor i organisationen er der størst behov for at samle, hvis processen skal ske i flere faser?

3. Og i forlængelse heraf: Hvis vi ser på befolkningsprognosen: Vil en 10 % reduktion i befolkningstallet medføre en automatisk 10 % reduktion i administrationen?

En reduktion i befolkningstallet vil ikke automatisk medføre en reduktion i alle opgaverne som BRK skal løse. På eksempelvis børne- og ældreområdet falder antallet af sager ikke i takt med befolkningstallet. På børneområdet er der indtil videre ikke set et fald i antallet af sager selvom befolkningstallet er faldet. Og befolkningsprognoserne viser, at antallet af ældre fortsat vil stige på trods af et fald i befolkningstallet. Derfor skal det undersøges, på hvilke områder det ikke medfører en reduceret opgavemængde med faldende befolkningstal, mens andre områder får mindre opgavemængde som følge af net baserede løsninger og rationaliseringer.

Hvis ledigheden falder, vil arbejdet i Jobcenteret f.eks. ændre sig, det samme vil gælde for øget digitalisering.

Endelig kan der være en række andre forhold, der skal tages i betragtning i en 10-årig tidshorisont og det bør undersøges hvilke der kan forudsiges på nuværende tidspunkt.

4. Hvilke typer opgaver kræver hvilke typer rammer og vilkår, og herunder hvordan defineres forskellige opgave typer og vilkår for opgaveudførelsen: Hvordan arbejder en PPR medarbejder i f.eks. børn & familie, en sagsbehandler i sekretariatet, og en miljøtekniker i teknik & miljø, m.v.?

På de rådhus som arbejdsgruppen besøgte, var der eksempler på, at 10 medarbejdere delte 7 arbejdsstationer. SIGNAL arkitekterne havde bl.a. tilsvarende overvejelser på kommunalbestyrelsens temamøde den 14. januar, hvor der blev fremført en række rationaliserings- og optimeringsovervejelser under overskriften "kloge m2", som netop analyserer den daglige tilstedeværelse og brug af arbejdsstationer.

De forskellige centre har forskellige opgaver og indenfor de enkelte centre er der forskellige krav til arbejdet. Så hvad har vi brug for? Der er forskel på, hvor meget en sagsbehandler, en PPR medarbejder og en Centerchef bruger sit arbejdsbord.

Nogle kræver flugtveje, andre kræver enekontorer af hensyn til diskretion og ro, mens andre arbejder tæt sammen i projekter på fælleskontorer. Nogle medarbejdere har tæt borgerkontakt, andre har brug for depoter til materialer i tilknytning til arbejdspladsen. Og andre igen, der ikke nødvendigvis har brug for en fast kontorplads, fordi de er ude og besøge borger en stor del af tiden. Eller arbejder hjemme en del af tiden. Og kan vi bruge erfaringerne fra indretningen af lærerarbejdspladser på de enkelte skoler?

Kort sagt, der er mange og meget forskellige opgave typer med tilhørende krav om forskellige indretning af lokaler. Og som udgangspunkt er det opgaven der definerer rammerne. Hertil kommer krav om mødelokaler og rum til projektarbejde. Endelig skal der ses på, hvordan de enkelte bygninger er dimensionerede til forskellige opgavetyper og hvordan en reception til de borgerrettede opgaver kan ind tænkes. Herudover bør erfaringer med at sidde i storrumskontorer undersøges nærmere, idet såvel akustisk som visuel støj opleves som et problem blandt medarbejderne.

Der er nedsat en arbejdsgruppe for projektet som arbejder videre med kommissoriet bestående af kommunaldirektør, Teknik – og økonomidirektøren og centercheferne fra: Børn & Skole, Ejendomme & Drift, Økonomi & Personale samt to Hoved MED repræsentanter fra LO og AC gruppen.

Arbejdsgruppen har den 13. april 2016 besøgt tre rådhus. Kerteminde, Stevns og Ballerup. Referat fra rådhusbesøgene er vedlagt som bilag. Læringspunkterne fra rådhusbesøgene har været drøftet på Chefgruppens møde om den 7. juni 2016 om forskellige muligheder for at samle administrationerne, og resultatet af disse drøftelser er indarbejdet som input til udkastet til kommissoriet.

Hoved MED orienteres i øvrigt løbende om arbejdsgruppens arbejde.

Arbejdsgruppen afslutter sit arbejde ultimo 2016.

Økonomiske konsekvenser

-

**Supplerende sagsfremstilling og/eller
Administrativ tilføjelse**

-

Punkt 19: Analyse af det tekniske område - oversigter, besparelser og frihedsgrader

Bilag

Bilag Oversigt over driftsbudgetter og frihedsgrader-besparelsesmuligheder

Bilag Oversigt over anlægspuljer og prioritering / besparelsesmuligheder

Åbent punkt

19 Analyse af det tekniske område - besparelser

00.16.00P05-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	06-06-2016	7	
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	19	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller.

Økonomi- og Planudvalget indstiller.

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Som en del af budgetforlig 2016 skulle der udarbejdes en analyse af det tekniske område (Center for Teknik og Miljø samt Center for Ejendomme og Drift) med henblik på en besparelse på 3,5 mio. kr. I nedenstående sag er opgjort budget og besparelsesmuligheder på det tekniske område.

Indstilling og beslutning

Teknik- og økonomidirektøren indstiller,

a) at udvalget vælger besparelsesområder, der samlet kan udmønte besparelsen på 3,5 mio. kr. årligt fra 2017 og frem.

b) at beslutningen om de valgte besparelsesområder sendes i høring i MED-udvalgene i Center for Ejendomme og Drift og Center for Teknik og Miljø.

Teknik- og Miljøudvalget den 6. juni 2016:

Ad a) Udvalget anbefaler, at besparelsen skal udmøntes ved at tage de 3,5 mio kr. fra midlerne til asfaltarbejder (offentlige veje).

Der udarbejdes en oversigt over hvilke vejstrækninger, der kan berøres, inden behandling i Økonomi- og Planudvalget.

Ad b) Godkendt.

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:

Teknik- og Miljøudvalgets indstilling anbefales.

Sagsfremstilling

I forligsteksten til budget 2016 er beskrevet, at analysen skal tilvejebringe beslutningsgrundlaget for en samlet besparelse på det tekniske område på 3,5 mio. kr. i hvert af årene fra 2017 og frem.

Det tekniske område omfatter Center for Teknik og Miljø samt Center for Ejendomme og Drift. I kommissoriet for analysen af det tekniske område er friholdt BAT, beredskabet, Bofa samt de dele af ejendomsservice, der ikke vedrører bygningsdriften.

Tidligere på året fik udvalget fremlagt en screeningsrapport, ud fra en screening af området med benchmarks og nøgletal. Dette for at se, om der er områder, hvor regionskommunen skiller sig ud i forhold til de kommuner, vi normalt sammenligner os med. Screeningsrapporten pegede især på højere udgifter end de øvrige kommuner til vintertjeneste og veje. Andre områder havde umiddelbart lavere udgifter eller var ikke direkte sammenligneligt på tværs af kommuner.

I nedenstående er medtaget besparelspotentiale fra flere områder i de to tekniske centre. Hermed præsenteres udvalget for et større "katalog" af mulige besparelser. Samtidig er beskrevet de lovmæssige forpligtigelser samt andre bindinger, der er på området.

Besparelserne skal træde i kraft 1. januar 2017. Da der pt arbejdes på sparekatalog til budget 2017 er det nødvendigt at få udpeget de områder, der skal spare som følge af den indlagte besparelse på 3,5 mio. kr. fra 2017, som vedtaget med budget 2016, for ikke at arbejde med de samme områder til sparekataloget.

Herunder præsenteres det samlede budget på driftsområderne grønne områder, strande, naturforvaltning, veje – både myndighed og drift, samt på anlægsområderne for veje, havne, områdefornyelse, bygningsvedligehold, skoler og idrætsområdet.

Af de i, i kommissoriet medtagne områder, er nedenstående områder med et årligt budget på 74,2 mio. kr. for driften og 29,4 mio. kr. for anlæg udvalgt og uddybet nærmere.

De mulige besparelser er beregnet ud fra der, hvor der ikke er bindinger som følge af lovgivning eller anden forpligtigelse, men hvor der – til en vis grad - er tale om prioritering og fastsættelse af serviceniveau/ vedligeholdelsesniveau, eller en lovgivningsmæssig ramme, der giver et vist handlerum. Dog vil besparelser i disse tilfælde kunne betyde reduceret mulighed for brug, senere dyrere reparationer, eller risiko for erstatningsansvar. Dette er beskrevet nærmere i bilagene. Her er områderne beskrevet yderligere, herunder også bindinger og frihedsgrader samt konsekvenser.

Drift I 1000 kr. 2016 priser	Årligt budget 2017-2019	Mulige besparelser
Grønne områder	4.356	3.156
Strande	1.287	1.187
Naturforvaltning	4.407	3.000
Vejmyndighed	3.680	100
Vejvedligeholdelse	39.583	4.980
		Hvor der ikke er andre bindinger er det ansvaret jf. vejlovens § 8, der sætter rammerne for handlemulighederne.
Belægninger	6.287	Bindinger i forhold til ansvar jf. vejlovens § 8

	Vintertjeneste	14.327	Afhænger af vinterregulativet
	Busstoppesteder	307	307
	I alt	74.237	12.730
Anlæg I 1000 kr. 2016 priser			
	Veje	20.483	20.483 Jf. dog vejlovens § 8.
	Havne	1.962	1.962
	Områdefornyelse*	624	624
	Bygningsvedligehold	4.472	4.472
	Skoler	1.191	1.191
	Idrætsområdet	648	648
	I alt	29.380	29.380

*) fra 2018

Økonomiske konsekvenser

Besparselsen på 3.535.000 kr. udmøntes på de konti, hvorpå besparelser findes.

Supplerende sagsfremstilling til ØPU 20.6.2016

I forlængelse af anbefalingen fra TMU d. 6. juni 2016, bliver der nedenfor gennemgået hvilke vejstrækninger, der tænkes udeladt som følge af besparelsen. Det skal bemærkes, at der er tale om et øjebliksbillede i forhold til den standard vejene har på nuværende tidspunkt. Specielt for de udvalgte veje i 2018 og 2019 kan evt. øget nedslidning medvirke til, at der må omprioriteres. Det er fortsat opgaven at få bedst muligt vejnet for det resterende budget.

Følgende veje udgår:

2017	2018	2019
Strandvejen Hasle 2.500 m ² 187.500 kr.	Årsdalevej (delt i 2 etaper) 14.000 m ² 1.120.000 kr.	Sdr. Landevej Nexø-Snogebæk 29.700 m ² 2.227.500 kr.
Grammegårdsvejen 35.000 m ² 840.000 kr.	Østermarievej 28.000 m ² 2.240.000 kr.	Østermarievej fra Byfogedvej 11.000 m ² 1.100.000 kr.
Snorrebakken 19.000 m ² 1.425.000 kr.	Plet OB 5.800 m ² 140.000 kr.	Plet OB 7.200 m ² 173.000 kr.
Årsdalevej (delt i 2 etaper) 14.000 m ² 1.050.000 kr.		
I alt 3.502.500 kr.	I alt 3.500.000 kr.	I alt 3.500.500 kr.

Generelt vil besparelsen på asfaltarbejder medføre, at anlægsbudgettet nedsættes med 29,5 %, hvilket medfører, at der årligt kan udføres ca. 26 km ny vejbelægning fremfor nu, hvor der udføres ca. 37 km ny vejbelægning. De offentlige veje på Bornholm udgør 1.100 km, hvilket

svarer til, at vi går fra en gennemsnitlig udskiftning på 30 år til en gennemsnitlig udskiftning på 42 år.

Økonomiske konsekvenser.

Disponibel anlægspulje, veje og broer reduceres med 3.535.100 kr. fra 2017 og i overslagsårene.

Puljen udgør pt. 20,5 mio. kr. årligt, hvoraf ca. 12 mio. kr. normalt bevilges til asfaltarbejder. Besparelsen på 3,5 mio. kr. vil reducere budgettet til asfaltarbejder til ca. 8,5 mio. kr. årligt.

Høringssvar fra CenterMED

Jf. TMUs beslutning om at sende det valgte besparelsesområde i høring i MED-udvalgene i Center for Teknik og Miljø og Center for Ejendomme og Drift følger nedenfor høringssvar:

Høringssvar fra 9.6.2016 fra **CenterMED for Ejendomme og Drift** omkring besparelsesområder på 3,5 mio. kroner:

CenterMED gør opmærksom på at der ultimo 2015 blev foretaget en Borger-tilfredshedsundersøgelse af borgernes vurdering af driftsområderne indenfor Afdelingen Vej, Park og anlægs driftsområder, hvor resultatet viste en entydighed og et klart billede af en utilfredshed med vejbelægningsernes generelle tilstand. Rapporten har desuden været forelagt som dagsordenspunkt til orientering for TMU tidligere i 2016.

CenterMED påpeger desuden vigtigheden i, at en reduktion af asfaltbudgettet generelt set vil have den konsekvens, at nødvendig slidlagsfornyelse på de 1100 km. kommuneveje ikke vil kunne gennemføres efter intentionerne i vejloven, hvor det påhviler vejbestyrelsen at holde de offentlige veje i den stand som trafikens art og størrelse kræver. En normal slidlagsbelægnings levetid er på mellem 10 -15 år, med det fremtidige budget vil der være en gennemsnitlig udskiftning på 42 år. Omfanget at skader vil stige betragteligt indenfor de kommende år, og efter ca. 10 år må skadesomfanget på belægningerne forventes at være så stort at budgettet til reparation af slaghuller på ingen måde være tilstrækkelig.

Udvalgte strækninger kan være nødvendige at afspærre. Kommunen kan forvente afledte forsikringsmæssige konsekvenser med ansvarspådragelse.

Det lokale asfaltværk kan komme i en situation hvor det ikke længere er rentabelt at drive asfaltværk – produktion – udlægning på Bornholm. Dette vil være katastrofalt for muligheden til at få udført nødvendige asfaltarbejder/køb af asfalt gennem hele året, og en evt. lukning af asfaltværket få stor drifts- og anlægsmæssig betydning ikke kun for den kommunale enhed men øens øvrige entreprenører.

Den netop udarbejdede analyserapport på det tekniske område, viste et driftsniveau som ligger langt under landsgennemsnittet i forhold til ressourceforbruget på netop vejbelægninger, og derfor mener CenterMed ikke at analysen er taget alvorligt politisk og derfor ikke burde danne rammen for besparelser på vejbelægningsområdet.

CenterMED finder det derfor sørgeligt at der politisk ikke værnes mere om de værdier, der er skabt gennem en målrettet driftsstrategi, da det vil komme til at koste millioner igen at genoprette senere hen.

Alt går mere og mere op i generel administration i BRK og CenterMED føler der mangler en generel politisk forståelse af vigtigheden i de reelle driftsmæssige kerneopgavers betydning.

MED-udvalget ved Teknik og Miljø har følgende bemærkninger til Analyse af det tekniske område – besparelser:

Det er MED-udvalgets opfattelse, at der på dialogmødet med Teknik- og Miljøudvalget i 2015 kom en tilkendegivelse fra udvalget om, at analysen af det tekniske område skulle give et

billede af, hvor BRK lå rent økonomisk sammenlignet med resten af landet. Den afsatte besparelse på 3,5 mio. kr. var et politisk skøn over, hvad man forventede at kunne spare. Analysen viste rent faktisk at BRK lå under landsgennemsnittet, inkl. vejområdet som var ca. 30 % billigere.

At man valgte at fastholde besparelsen alligevel er meget beklageligt. At man har valgt at udmønte hele besparelsen på 3,5 mio. kr. på asfalområdet er en politisk beslutning, som MED-udvalget tager til efterretning.

Vi er dog bekymrede for den foreslåede prioritering af udmøntningen af besparelserne på vejområdet. Med de foreslåede besparelser vil en væsentlig del være på varmblandet asfalt, og det mener vi er meget uheldigt.

Det vil for det første medføre en forringelse af vejkapitalen på det overordnede vejnet, som er ekstremt dyrt at genoprette, og så vil det formentlig gøre det endnu vanskeligere at bibeholde et asfaltværk på Bornholm, med de arbejdspladser dette medfører.

MED-udvalget medgiver dog, at vejområdet umiddelbart er det bedst egnede område at spare så stort et beløb på.

Punkt 20: Jordforurening - Afværgeforanstaltninger

Bilag

Kommentarer fra ejer af Østervoldgade 12

Kommentarer fra ejere af Østervoldgade 14

Notat fra Niras A/S

Åbent punkt

20 Jordforurening - Afværgeforanstaltninger

09.08.06K08-0104

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	06-06-2016	23	
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	20	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller.

Økonomi- og Planudvalget indstiller.

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

I forbindelse med Teknik og Miljø's arbejde med at kortlægge og undersøge ejendomme, hvor der tidligere har været aktiviteter, der kan have medført jordforurening, er der på en tidligere renserrund i Rønne konstateret en jordforurening, der medfører problemer med indeklimaet i boliger i Østergade 49-51 og Østervoldgade 12 og 14. KB besluttede på sit møde den 28. april 2016 at gennemføre de forslåede afværgeforanstaltninger i Østergade 49-51, og at forholdene omkring Østervoldgade 12 og 14 skulle undersøges nærmere. Undersøgelserne er gennemført, og der kan nu tages stilling til, hvilke afværgeforanstaltninger der skal etableres.

Indstilling og beslutning

Teknik- og økonomidirektøren indstiller,

a) at der gives en tillægsbevilling på 154.000 kr. i 2016 til det ikke-overførbare område på bevilling 52 Teknik og miljø, til etablering af aktive anlæg som afværgeforanstaltninger i forbindelse med jordforurening på ejendommene og Østervoldgade 12 og 14 i Rønne, finansieret af de likvide midler, og

b) at det ikke-overførbare område på bevilling 52 Teknik og miljø forhøjes med 8.000 kr. årligt fra 2017 og frem til dækning af udgifter til elforbrug i forbindelse med afværgeforanstaltningerne, finansieret af de likvide midler.

Teknik- og Miljøudvalget den 6. juni 2016:
Indstillingen anbefales.

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:

Anbefales.

Sagsfremstilling

I forbindelse med Teknik og Miljø's arbejde med at kortlægge og undersøge ejendomme, hvor der tilbage i tiden har været aktiviteter, der kan have medført jordforurening, blev Østergade 49-51 i Rønne kortlagt på vidensniveau 1 i juni 2010 og undersøgt fra juni 2013 og frem til i dag.

På Østergade 49-51 har der tidligere ligget et tøjrenseri, som har medført jordforurening hovedsageligt med trikloretylen (TCE). Forureningen ligger hovedsageligt under Østergade 49-51, men har også spredt sig i mindre grad til naboerne i Østervoldgade 12 og 14. TCE er et flygtigt stof, som damper op gennem kælder- og stuegulv og videre ind i bebyggelserne. Østervoldgade 12 og 14 er almindelige én families byhuse. I alle tre ejendomme er der målt for høje indhold af TCE i indeklimaet i boligdelene, på mellem 2 og 45 gange højere end Miljøstyrelsens afdampningskriterium for boliger.

Embedslægens rådgivning er, at det ikke er tilstrækkeligt på længere sigt, at beboerne øger den almindelige udluftning af beboelsesrummene, men at der bør gennemføres afværgeforanstaltninger i alle tre ejendomme.

Niras A/S har udarbejdet et notat med løsningsforslag. Notatet er indsat som bilag til denne dagsorden.

Kommunalbestyrelsen besluttede på sit møde den 28. april 2016 at bevillige penge til at igangsætte og drive aktive anlæg til afværgeforanstaltninger på Østergade 49-51. En løsning, der var i overensstemmelse med ejers ønsker. J.nr. 09.08.06K08-0104.

Ejendommene i Østervoldgade 12 og 14 er meget ens, og Niras A/S peger på ens løsninger på de to ejendomme. Niras A/S peger her på tre løsninger:

- Opkøb af ejendommene
- Passiv udluftning under gulv i tilbygning til ca. 750.000 kr./ejendom.
- Aktiv udluftning i beboelsesrum ved hjælp af genvex til ca. 75.000 kr. og en årlig driftsudgift på 4.000 kr./ejendom.

Valg af afværgeløsninger har betydning for ejerne, ikke mindst økonomisk. Vælges der løsninger med aktive afværgeanlæg som f.eks. genvex-anlæg betyder det erfaringsmæssigt, at lånemuligheder i ejendommene forringes og dermed kan det ikke udelukkes, at ejendomsværdien reduceres. Vælges der derimod løsninger med passive afværgeanlæg, som der er mulighed for i Østervoldgade 12 og 14, går det formodentligt ikke ud over mulighederne for at optage lån, og dermed vil ejendomsværdien ikke påvirkes i samme grad. De passive afværgeløsninger for Østervoldgade 12 og 14 er meget omkostningstunge.

Efter jordforureningslovens § 22 kan en kommune i særlige tilfælde indgå aftale om overtagelse af en ejendom, når kommunen efter en konkret risikovurdering ikke finder, at en teknisk løsning er tilstrækkelig sikker. Et køb er også muligt, hvor omkostningerne til afværgeforanstaltninger/oprydning for at sikre fortsat uændret anvendelse ikke står i rimeligt forhold til ejendommens værdi, og hvor oprensning til niveau for ændret anvendelse synes at være den økonomisk mest fornuftige løsning.

Niras vurderer, at en aktiv afværgeløsning til ca. 75.000 kr. pr. ejendom med en årlig driftsomkostning på 4.000 kr. vil sikre, at ejendommene vil være egnede til fortsat anvendelse

til beboelse. På den baggrund kan et eventuelt køb ikke begrundes i jordforureningsloven, heller ikke et køb med henblik på nedrivning.

Et passivt afværgeanlæg, der består af udluftning under gulvene, vurderes ikke at være nødvendigt for at opretholde uændret anvendelse til bolig.

Bornholm Regionskommune, Teknik og Miljø finder det godtgjort, at de foreslåede tekniske afværgeforanstaltninger med rimelig sandsynlighed kan medføre en tilstrækkelig effekt til sikring af indeklimaet i alle boliger.

Ejernes kommentarer til mødet i TMU den 4. april 2016 findes som bilag til denne sag, men er meget kort refereret her. Ejeren af Østervoldgade 12 ønsker, at kommunen skal købe ejendommen. Ejerne af Østervoldgade 14 ønsker, at kommunen etablerer et passivt afværgeanlæg eller køber ejendommen.

Midlerne på kommunens driftskonti til jordforureningsopgaver er alene beregnet til almindelige driftsopgaver og er disponeret for kommende år. På den baggrund findes det nødvendigt, at ovennævnte afværgeforanstaltninger finansieres ved en tillægsbevilling finansieret af de likvide midler.

Lovgrundlag:
Jordforureningsloven § 6, 17, 22 og 75

Økonomiske konsekvenser

Center for Teknik og Miljø søger om en tillægsbevilling i 2016 på i alt 154.000 til:

Engangsudgifter til tekniske afværgeløsninger i forbindelse med jordforurening på følgende ejendomme i Rønne:

Østervoldgade 12 og 14	150.000 kr.
------------------------	-------------

.

Årlige driftsudgifter til elforbrug i 2016 (halvt år):

Østervoldgade 12 og 14	4.000 kr.
------------------------	-----------

.

Samlede udgifter i 2016	154.000 kr.
-------------------------	-------------

Derudover skal der afsættes 8.000 kr. årligt til elforbrug:

Årlige driftsudgifter til elforbrug i hvert af årene 2017, 2018 og 2019:

Østervoldgade 12 og 14	8.000 kr.
------------------------	-----------

Udgifterne til disse afværgeforanstaltninger indstilles finansieret af de likvide midler, idet budgettet til jordforurening indgår i den ikke-overførbare del af bevilling 52 Teknik og miljø. Budgettet til jordforurening er således ikke omfattet af overførselsadgang.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Klik her for at skrive tilføjelse

Punkt 21: Anlægsbevillinger til nyt tag på Melstedgård - etape 1

Bilag

Bilag 1 Status februar 2016 Stråtagene på Melstedgård

Bilag 2 Tilsagn fra Slots- og Kulturstyrelsen

Åbent punkt

21 Anlægsbevillinger til nyt tag på Melstedgård - etape 1

82.07.00G01-0051

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	06-06-2016	11	
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	21	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller.

Økonomi- og Planudvalget indstiller.

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Siden kommunesammenlægningen i 2003 har det været kommunens forpligtigelse at vedligeholde stråtagene på landbrugsmuseet Melstedgård.

Stråtagene er utætte flere steder og på den baggrund, søges der om en anlægsbevilling til akut vedligeholdelse af stråtagene.

Indstilling og beslutning

Teknik- og økonomidirektøren indstiller:

- at der gives en anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på 245.000 kr. (udgift) til akut vedligeholdelse af taget på landbrugsmuseet Melstedgård,
- at der gives en anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på -75.000 kr. (indtægt) vedrørende tilskud til projektet,
- at nettoudgiften, som udgør 170.000 kr., finansieres af driftsbudgettet under bevilling 55 Ejendomme og service, vedligeholdelsespuljen vedrørende andre faste ejendomme, og
- at anlægsbevillingerne gives til Center for Ejendomme og Drift under Teknik- og Miljøudvalget.

Teknik- og Miljøudvalget den 6. juni 2016:

Indstillingen anbefales.

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Siden kommunesammenlægningen i 2003 har det været kommunens forpligtigelse at vedligeholde stråtagene på landbrugsmuseet Melstedgård.

Der er afsat 25.000 kr. til opgaven om året under driftsbevilling 55 Ejendomme of service.

Der er den 25. november 2015 konstateret megen utæthed i skotrendepartiet over søndre længe og gårdlængen. Det er derfor nødvendigt at udskifte skotrendepartiet mellem søndre længe og gårdlængen, idet det regner ned igennem taget, og i dette tilfælde lige ind over indgangen til det nye "Skafferi".

Der er givet et tilsagn om tilskud fra Slots- og Kulturstyrelsen på 75.000 kr. til de akutte arbejder. De samlede udgifter til akutte arbejder beløber sig til 245.000 kr. Der skal således afsættes 170.000 kr. yderligere, hvis projektet skal gennemføres.

Stråtage er "levende" tage, der nedslides og skal udskiftes. Et langhalmtag har en levetid på 15-30 år, og et rørtag holder mellem 25-45 år.

På Melstedgård er de sidste gamle rørtag ca. 40 år gamle, og et af de "nyere" halmtage blev 30 år. Hvert år bliver tagene gennemgået og vurderet med hensyn til vedligehold og mindre reparationer for at forlænge tagenes holdbarhed. Det bliver dog i 2017 og 2018 nødvendigt med flere udskiftninger, hvis tagene ikke skal blive utætte og udsatte i stormvejr.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om anlægsbevillinger til akut vedligeholdelse af taget på landbrugsmuseet Melstedgård, således:

Anlægsudgift	245.000 kr.
Tilskud fra Slots- og Kulturstyrelsen	-75.000 kr.
Nettoudgift	170.000 kr.

De samlede anlægsudgifter udgør 245.000 kr. jf. oversigten, der er vedlagt som bilag.

Der er givet et tilsagn om tilskud fra Slots- og Kulturstyrelsen på 75.000 kr. – se vedlagte bilag.

Nettoudgiften på 170.000 kr. kan finansieres af vedligeholdelsespuljen vedrørende andre faste ejendomme under bevilling 55 Ejendomme og service.

Der er i forvejen budgetlagt med 25.000 kr. årligt til opgaven under bevilling 55 Ejendomme og service.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen.

Punkt 22: Anlægsbevilling til etablering af sygeplejeklinik på Sønderbo

Åbent punkt

22 Anlægsbevilling til etablering af sygeplejeklinik på Sønderbo

00.30.08G01-0008

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	06-06-2016	15	
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	22	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller
Social- og Sundhedsudvalget indstiller
Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Center for Ejendomme og Drift søger om en anlægsbevilling til ombygning i forbindelse med etablering af en sygeplejeklinik på Sønderbo.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren og Teknik- og økonomidirektøren indstiller:

- at der gives en anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på 350.000 kr. til ombygning i forbindelse med etablering af en sygeplejeklinik på Sønderbo,
- at udgiften finansieres af Center for Sundheds overførte driftsoverskud fra 2015 under bevilling 33 Sundhed, og
- at anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Teknik- og Miljøudvalget

Teknik- og Miljøudvalget den 6. juni 2016:
Indstillingen anbefales.

Social- og Sundhedsudvalget den 6. juni 2016:
a) Anbefales
b) Anbefales
c) Anbefales

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Sygeplejen har aktuelt en sygeplejeklinik i Gartnervangen i Rønne. Som følge af kommunens opsigelse af lejemålet hos Bo42 pr. 1. oktober 2016 er der behov for etablering af en klinik et andet sted i Rønne. Med henblik på at minimere de årlige driftsudgifter, herunder skabe synergi mellem indsatserne på Rehabiliteringscenter Sønderbo og i Sygeplejen er det hensigtsmæssigt, hvis der etableres en sygeplejeklinik på Sønderbo.

Anlægsbevillingen skal anvendes til ombygning og etablering af installationer på Sønderbo. Sygeplejeklinikken etableres ved at inddrage en del af det nuværende indgangsparti på Sønderbo, hvor der etableres et lokale med afløb, vask mv.

Den samlede anlægsudgift anslås til at udgøre 350.000 kr.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om en anlægsbevilling på 350.000 kr. til ombygning og installationer på Sønderbo med henblik på etablering af en sygeplejeklinik. Udgiften på 350.000 kr. foreslås finansieret af Center for Sundheds overførte driftsoverskud fra 2015 under bevilling 33 Sundhed.

Øvrige udgifter til reetablering af lokalet i Gartnervangen ved fraflytning (modregnet indbetalt depositum), nedtagning og flytning af inventar samt i begrænset omfang anskaffelse af nyt inventar, afholdes af Center for Sundheds overførte driftsoverskud fra 2015 under bevilling 33 Sundhed.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Dette anlægsprojekt er forankret i Center for Ejendomme og Drift under Teknik- og Miljøudvalget. Sagen fremlægges tillige for Social- og Sundhedsudvalget, idet projektet foreslås finansieret af overførte driftsmidler fra Center for Sundhed.

Punkt 23: Anlægsbevilling til vaskemaskine til Hjælpemidler

Åbent punkt

23 Anlægsbevilling til vaskemaskine til Hjælpemidler

00.30.08G01-0007

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	06-06-2016	16	
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	23	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Økonomi- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen godkender

Resumé

Hjælpemidler i Center Sundhed søger om en anlægsbevilling til indkøb og opsætning af vaskemaskine.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller til Social- og Sundhedsudvalget

- at der gives en anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på 424.500 kr. til indkøb og opsætning af vaskemaskine,
- at udgiften finansieres af Center for Sundheds overførte driftsoverskud fra 2015 under bevilling 33 Sundhed, og
- at anlægsbevillingen gives til Center for Sundhed under Social- og Sundhedsudvalget

Social- og Sundhedsudvalget den 6. juni 2016:

- Anbefalet
- Anbefalet
- Anbefalet

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Hjælpemidlers nuværende vaskemaskine til rengøring af hjælpemidler er udslidt og der er behov for udskiftning. Anlægsbevillingen skal anvendes til indkøb og opsætning af ny vaskemaskine samt mindre bygningsmæssige ændringer. I forbindelse med etablering af ny

vaskemaskine indtænkes forhold, der vil forbedre medarbejdernes arbejdsmiljø og vaskemaskinen skal derfor bl.a. have elektrisk låge og nedsænkes, så tunge løft og skub op ad rampe undgås.

Den samlede anlægsudgift anslås til at udgøre 424.500 kr.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om en anlægsbevilling på 424.500 kr. til indkøb og opsætning af vaskemaskine.

Indkøb af vaskemaskine	300.000 kr.
Installation og mindre bygningsmæssige ændringer	124.500 kr.
I alt	424.500 kr.

Udgiften på i alt 424.500 kr. til indkøb og opsætning af vaskemaskine i Hjælpebidler foreslås finansieret af Center for Sundheds overførte driftsoverskud fra 2015 under bevilling 33 Sundhed.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Punkt 24: Anlægsbevillinger til svømmehaller

Åbent punkt

24 Anlægsbevillinger til svømmehaller

04.04.00P20-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Fritids- og Kulturudvalget	08-06-2016	11	
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	24	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller
Fritids- og Kulturudvalget indstiller
Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Fra 30. juni 2017 træder skærpede vandbehandlingskrav i kraft. Det giver udfordringer for det samlede svømmetilbud på øen. Kommunalbestyrelsen besluttede den 26. maj 2016 at afsætte en samlet anlægsramme på 7 mio. kr. inkl. uforudsete udgifter til Søndermarkshallens Svømmesal, Rønne Svømmehal og Gudhjem Svømmehal, og at finansieringen sker ved en tillægsbevilling fra de likvide midler.

Indstilling og beslutning

Teknik- og økonomidirektøren indstiller til Teknik- og Miljøudvalget,

- at der gives en anlægsbevilling på 1.452.000 kr. inkl. uforudsete udgifter til renovering af **Søndermarkshallens Svømmesal**,
- at der gives en tillægsbevilling til rådighedsbeløbet på 1.182.000 kr., finansieret af de likvide midler,
- at restbeløbet på 270.000 kr. finansieres af Søndermarkshallen Svømmesals driftsbudget under bevilling 55 Ejendomme og service, og
- at anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Teknik- og Miljøudvalget

Teknik- og Miljøudvalget den 6. juni 2016:
Indstillingen anbefales.

Servicedirektøren indstiller til Fritids- og Kulturudvalget,

- at der gives en anlægsbevilling på 2.967.250 kr. inkl. uforudsete udgifter til renovering af **Rønne Svømmehal**,
- at der gives en tillægsbevilling til rådighedsbeløbet på 1.967.250 kr. finansieret af de likvide midler,

- a) at restbeløbet finansieres af det i budgettet afsatte rådighedsbeløb på 1.000.000 kr. til levetidsforlængelse af Rønne Svømmehal, og
- c) at der gives en anlægsbevilling på 3.835.963 kr. inkl. uforudsete udgifter til renovering af **Gudhjem Svømmehal**,
- d) at der gives en tillægsbevilling til rådighedsbeløbet på 3.835.963 kr., finansieret af de likvide midler, og
- e) at anlægsbevillingerne gives til Center for Skole, Kultur og Fritid under Fritids- og Kulturudvalget.

Fritids- og Kulturudvalget den 8. juni 2016:
Indstilling anbefales.

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:
Anbefales.

Sagsfremstilling

Søndermarkshallens Svømmesal

Det rådgivende ingeniørfirma ConPro har udarbejdet et forslag til renovering af bassinet. Renoveringen vil muliggøre, at Svømmesalen fremadrettet vil kunne anvendes som varmtvandsbassin med temperatur <34 grader, og at bassinet vil kunne godkendes til dette med en maksimal personbelastning på 20-25 personer ad gangen. Søndermarkshallens Svømmesal ansøger om en anlægsbevilling på 1.452.000 kr. inkl. 10 pct. til uforudsete udgifter til ovennævnte arbejder. Kommunalbestyrelsen afsatte som en del af budgetforlig 2016 en årlig driftsmæssig bevilling på 500.000 kr. til genåbningen af Søndermarkshallens Svømmesal. Heraf er der indtil videre brugt 230.000 kr. til undersøgelser, udbedringer og opstartsudgifter. Der er således 270.000 kr. tilbage af driftsmidlerne, som kan indgå som medfinansiering af anlægsbevillingen til Søndermarkshallens Svømmesal.

Restbeløbet på 1.182.000 kr. finansieres af de likvide midler.

Rønne Svømmehal

Det rådgivende ingeniørfirma ConPro vurderer, at promenadedækket i svømmehallen er under hastig nedbrydning. Undersiden af promenadedækket har usædvanligt mange gennemsvivninger og skader. Antallet af skader på bassinvægge og undersiden af promenadedækket vurderes at være meget højt. Endvidere kan det eksisterende vandbehandlingsanlæg ikke opfylde de kommende vandbehandlingskrav.

Rønne Svømmehal ansøger om en anlægsbevilling på 2.967.250 kr. inkl. 10 pct. til uforudsete udgifter til separation af børnebassinet fra det eksisterende vandbehandlingssystem og etablering af nyt filter til samme, samt til generel renovering sideløbende hermed.

Den i budget 2016 afsatte million kroner til levetidsforlængelse af svømmehallen indgår således som medfinansiering af anlægsbevillingen til renovering af Rønne Svømmehal.

Restbeløbet på 1.967.250 kr. finansieres af de likvide midler.

Gudhjem Svømmehal

Det rådgivende ingeniørfirma Rambøll har besøgt Gudhjem Svømmehal i forbindelse med de skærpede vandbehandlingskrav. Svømmehallens nuværende anlæg kan ikke leve op til kravene, idet filterkapaciteten skal fordobles for at opnå godkendelse efter 30. juni 2017. Der

er ikke et tilstrækkeligt antal indløbsdysere i bassinet, og der skal derfor etableres i alt 16 nye sideindløb, ligesom der skal etableres et nyt udløbssystem.

Gudhjem Svømmehal ansøger om en anlægsbevilling på 3.835.963 kr. inkl. 10 pct. til uforudsete udgifter til nyt vandbehandlingssystem, finansieret af de likvide midler.

TEKNIK- OG MILJØUDVALGET

Anlægsudgifter inkl. 10 pct. til uforudsete udgifter	Budget ekskl. moms
Søndermarkshallens Svømmesal Renovering af bassin.	1.452.000 kr.
Anlægsudgifter i alt	1.452.000 kr.

Finansiering	
Søndermarkshallens Svømmesal Allerede afsat i svømmesalens driftsbudget 2016	-270.000 kr.
Likvide midler	-1.182.000 kr.
Finansiering i alt	-1.452.000 kr.

FRITIDS- OG KULTURUDVALGET

Anlægsudgifter inkl. 10 pct. til uforudsete udgifter	Budget inkl. moms	Budget ekskl. moms
Rønne Svømmehal Separation af børnebassin samt etablering af nyt filter i ny filterbygning.	3.575.000 kr.	2.967.250 kr.
Gudhjem Svømmehal Ny teknikbygning og tromlesigte i kombination med eksisterende filtre, kemirum samt opgradering.	4.621.642 kr.	3.835.963 kr.
Anlægsudgifter i alt	8.196.642 kr.	6.803.213 kr.

Finansiering	
Rønne Svømmehal, levetidsforlængelse Allerede afsat rådighedsbeløb i budget 2016*	-1.000.000 kr.
Likvide midler	-5.803.213 kr.

Finansiering i alt	-6.803.213 kr.
---------------------------	-----------------------

*heraf allerede afholdt 22.200 kr. til rådgivning

Beløbet svarer til 8.196.642 kr. inkl. moms. De samlede anlægsudgifter til de selvejende svømmehaller udgør efter momsafløftning 6.803.213 kr., da momsafløftningsprocenten på dette område er 85.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om følgende anlægsbevillinger for at imødekomme de skærpede vandbehandlingskrav fra 1. juli 2017 samt til generel renovering af Rønne Svømmehal:

Udgifter:

Søndermarkshallens Svømmesal	1.452.000 kr.
Rønne Svømmehal	2.967.250 kr.
Gudhjem Svømmehal	3.835.963 kr.
Bevillinger i alt ekskl. moms	<u>8.255.213 kr.</u>

Finansiering:

Søndermarkshallens Svømmesal	-1.182.000 kr.
Rønne Svømmehal	-1.967.250 kr.
Gudhjem Svømmehal	-3.835.963 kr.
<i>Likvide midler i alt</i>	<i><u>-6.985.213 kr.</u></i>
Allerede afsatte midler i 2016	-1.270.000 kr.
Totalt	-8.255.213 kr.

Kommunalbestyrelsen besluttede den 26. maj 2016 at afsætte en anlægsramme på 7 mio. kr. inkl. uforudsete udgifter til renovering af svømmehallerne, finansieret af en tillægsbevilling fra de likvide midler. Det endte med et træk på de likvide midler på i alt -6.985.213 kr.:

Midler til rådighed	7.000.000 kr.
Anvendte likvide midler	<u>-6.985.213 kr.</u>
Mindreudgift	<u>14.787 kr.</u>

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 25: Anlægsbevillinger til selvejende haller 2016

Bilag

Kriterier for fordeling af anlægspuljen

Åbent punkt

25 Anlægsbevillinger til selvejende haller 2016

04.04.00Ø40-0033

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Fritids- og Kulturudvalget	08-06-2016	10	
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	25	

Hvem beslutter

Fritids- og Kulturudvalget indstiller
Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Der er i budget 2016 afsat en pulje til anlægsopgaver i selvejende idræts- og svømmehaller. Repræsentanter for de selvejende haller har været indkaldt til drøftelse af de foreliggende forslag. Der er opnået enighed om forslaget blandt repræsentanterne. Der søges på den baggrund om anlægsbevillinger til gennemførelse af konkrete projekter.

Indstilling og beslutning

Servicechefen indstiller,

- at der gives seks anlægsbevillinger på tilsammen 901.996 kr. fordelt på de under sagsfremstillingen nævnte anlægsopgaver til de selvejende svømme- og idrætshaller
- at der tilsvarende afsættes seks rådighedsbeløb finansieret af renoveringspuljen til selvejende haller med 901.996 kr.
- at eventuelle mindreforbrug ved arbejdernes afslutning tilbageføres til renoveringspuljen til selvejende haller, og
- at anlægsbevillingerne gives til Center for Skole, Kultur og Fritid under Fritids- og Kulturudvalget

Fritids- og Kulturudvalget, den 8. juni 2016:
Anbefales.

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:
Anbefales.

Sagsfremstilling

De selvejende idræts- og svømmehaller på Bornholm har fremsendt ønsker til anlægsopgaver, som de ønsker igangsat i 2016. På et møde d. 12. april 2016 blev de forskellige ønsker gennemgået med begrundelser og prioriteringer. Den 18. maj blev et enigt forslag til behandling vedtaget.

Anlægsopgaver, der fokuserer på klimaskærm, energiforbedring, myndighedskrav samt har en økonomisk størrelse over et "mindstemål" blev prioriteret i indstillingen.

Anlægspuljen er i 2016 på 901.258 kr. ekskl. moms.

	Budget	Budget	Forslag
	inkl.	ekskl.	til
	moms	moms	bevilling
Aakirkeby-Hallerne			
LED-belysning i hal A og B	187.500	155.625	155.625
Nye vinduer i gammelt klubhus	156.250	129.688	
Nyvest Centret			
Udskiftning af bænkebrædder i hal	33.688	27.961	
Udskiftning af branddør til hallen	8.500	7.055	7.055
Ny adgangsport til hallen	143.125	118.794	118.794
Nexø Hallen			
LED-belysning i hallen og billard-lokale	193.750	160.813	160.813
Nordlandshallen			
Ny udsugning/ luftudskiftning	118.750	98.563	98.563
LED-belysning i gang, hall, dommerrum, depot, omklædningsrum og toiletter	60.000	49.800	49.800
Udskiftning af armaturer til LED-lys i selve hallen	138.750	115.163	
DGI-Hallen			
Udskiftning af tre udv. dørpartier	89.500	74.285	74.285
Klargøring og lakering af halgulv	37.750	31.333	31.333
Rønne Svømmehal			
LED-belysning i hele bygningen	247.865	205.728	205.728
I alt	1.415.428	1.174.808	901.996

Økonomiske konsekvenser

Der søges om følgende seks anlægsbevillinger til renoveringsopgaver i de selvejende haller:

Aakirkeby-Hallerne	155.625 kr.
Nyvest Centret	125.849 kr.
Nexø Hallen	160.813 kr.
Nordlandshallen	148.363 kr.
DGI-Hallen	105.618 kr.
Rønne Svømmehal	205.728 kr.

I alt ekskl. moms	901.996 kr.
-------------------	-------------

Beløbet svarer til 1.086.742 kr. inkl. moms. De samlede anlægsudgifter udgør efter momsaflyftning 901.996 kr., idet momsandelsprocenten på dette område er 85.

Anlægsudgifterne kan finansieres af renoveringspuljen til selvejende haller. I budget 2016 er der i puljen afsat et rådighedsbeløb på 862.600 kr. Hertil kommer overførte midler fra 2015 på 38.658 kr. Puljen er dermed på i alt 901.258 kr.

Den indstillede fordeling medfører en difference på -738 kr. Differencen forventes finansieret af mindreforbrug på andre anlægsprojekter, idet mindreforbrug ved projekternes afslutning bliver tilbageført til renoveringspuljen til selvejende haller.

Oprindeligt budget 2016	862.600
Overført fra 2015	<u>38.658</u>
Korrigeret budget 2016	<u>901.258</u>
Midler til rådighed	901.258
Fordelte midler	<u>901.996</u>
Difference	<u><u>-738</u></u>

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 26: Anlægsregnskab 25 boliger - Kommandanthøjen, Rønne

Åbent punkt

26 Anlægsregnskab, 25 boliger - Kommandanthøjen, Rønne

03.02.14G01-0009

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	26	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget indstiller.
Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Anlægsregnskabet for 25 boliger, Kommandanthøjen, Rønne, fremlægges til godkendelse i henhold til bestemmelserne i "Budget- og Regnskabssystem for kommuner".

Indstilling og beslutning

Teknik- og Økonomidirektøren indstiller,

- at anlægsregnskabet for Rønne 25 boliger, Kommandanthøjen, godkendes.

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen meddelte den 26. maj 2011 anlægsbevillinger i henhold til skema B vedrørende 25 boliger, omhandlende 25 nye plejeboliger med tilhørende servicearealer ved Kommandanthøjen i Rønne.

Anlægsprojektet er efterfølgende afsluttet og i den forbindelse har BDO Kommunernes Revision revideret anlægsregnskabet. Myndighedsbehandlingen og godkendelse af skema C er godkendt af kommunalbestyrelsen den 27. maj 2015.

BDO Kommunernes Revision har påtegnet anlægsregnskabet uden bemærkninger og forbehold.

I henhold til Budget- og Regnskabssystem for kommuner skal der aflægges særskilt anlægsregnskab såfremt bruttoudgiften ved et anlægsarbejde beløber sig til 2 mio. kr. eller mere og regnskabet skal godkendes af kommunalbestyrelsen.

Økonomiske konsekvenser

Det endelige anlægsregnskab ser således ud:

	Skema B	Anlægsregnskab
<u>ANLÆGSUDGIFTER:</u>		
Anskaffelsessum boliger inkl. moms	40.840.253 kr.	38.701.485 kr.
Anskaffelsessum servicearealer ekskl. moms	1.379.050 kr.	1.383.060 kr.
I alt	42.219.303 kr.	40.084.545 kr.

FINANSIERING:

Boliger:

Kommunal grundkapital, 7%	- 2.858.818 kr.	- 2.709.104 kr.
Realkreditlån, 91%	- 37.164.630 kr.	- 35.218.351 kr.
Beboerindskud, 2%	- 816.805 kr.	- 774.030 kr.
I alt boliger	- 40.840.253 kr.	- 38.701.485 kr.

Servicearealer:

Statstilskud til servicearealer ekskl. moms	- 1.000.000 kr.	- 1.000.000 kr.
Kommunal egenfinansiering	- 379.050 kr.	- 383.059 kr.
I alt servicearealer	- 1.379.050 kr.	- 1.383.059 kr.

Som det fremgår af regnskabet er der et mindreforbrug på 2.138.768 kr. vedrørende udgifter til boligdelen i forhold til bevillingen. Den store besparelse på boligdelen kan blandt andet henføres til et mindreforbrug på posten "byggelånsrenter", at der ikke skulle udføres arkæologiske undersøgelser på grunden, og at entreprisesummen var langt billigere end beregnet, så der ikke blev gjort brug af posten "rådighedsbeløb", som var afsat til at dække ekstraordinære omkostninger.

Kommunens egenfinansiering i form af kommunal grundkapital på 7% af boligernes støtteberettigede anskaffelsessum er reduceret med 149.714 kr. til 2.709.104 kr. som følge af den lavere anskaffelsessum vedrørende boligdelen.

Realkreditlånet beregnes som 91% af anskaffelsessummen på boligdelen og på baggrund af den lavere anskaffelsessum i forhold til skema B, er lånets størrelse reduceret med 1.946.279 kr.

For så vidt angår servicearealerne viser regnskabet et merforbrug på 4.009 kr. i forhold til bevillingen, hvilket betyder at kommunens endelige egenfinansiering udgør 383.059 kr. mod forventet 379.050 kr.

Det totale mindreforbrug udgør således 2.134.759 kr. jf. nettoanlægsregnskabet nedenfor:

Nettoanlægsregnskab (udgifter minus tilskud)	Bevilling	Samlet udgift
Rønne 25 boliger, boliger	40.840.253 kr.	38.701.485 kr.
Rønne 25 boliger, servicearealer	379.050 kr.	383.059 kr.
I alt	41.219.303 kr.	39.084.544 kr.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen.

Punkt 27: Anlægsregnskab 60 boliger, etape 2 Snorrebakken, Rønne

Åbent punkt

27 Anlægsregnskab, 60 boliger, etape 2, Snorrebakken

03.02.14G01-0010

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	27	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget indstiller.
Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Anlægsregnskabet for 60 boliger, etape 2, Snorrebakken, Rønne fremlægges til godkendelse i henhold til bestemmelserne i "Budget- og Regnskabssystem for kommuner".

Indstilling og beslutning

Teknik- og Økonomidirektøren indstiller,

- at anlægsregnskabet for 60 boliger, etape 2, Snorrebakken, Rønne, godkendes.

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Projektet vedrører 60 boliger, etape 2, etablering af 60 nye almene boliger med tilhørende servicearealer på Snorrebakken i Rønne.

Skema A og B blev godkendt af borgmesteren den 11. juli 2012 og kommunalbestyrelsen meddelte anlægsbevillinger til projektet den 20. september 2012.

Den 27. august 2014 godkendte kommunalbestyrelsen en forhøjelse af anlægsbevillingerne på i alt 4,7 mio. kr. til dækning af forventet merforbrug.

Anlægsprojektet er efterfølgende afsluttet og i den forbindelse har BDO Kommunernes Revision revideret anlægsregnskabet. Myndighedsbehandlingen og godkendelse af skema C er godkendt af kommunalbestyrelsen den 31. marts 2016.

BDO Kommunernes Revision har påtegnet anlægsregnskabet uden bemærkninger og forbehold.

I henhold til Budget- og Regnskabssystem for kommuner skal der aflægges særskilt anlægsregnskab såfremt bruttoudgiften ved et anlægsarbejde beløber sig til 2 mio. kr. eller mere og regnskabet skal godkendes af kommunalbestyrelsen.

Økonomiske konsekvenser

Nettoanlægsregnskabet således ud:

Nettoanlægsregnskab (udgifter minus tilskud)	Bevilling	Samlet udgift
Rønne 60 boliger, etape 2, boliger	106.966.306 kr.	106.006.697 kr.
Rønne 60 boliger, etape 2, servicearealer	9.621.858 kr.	9.620.901 kr.
I alt	116.588.164 kr.	115.627.598 kr.

Som det fremgår af ovenstående er der et mindreforbrug på 959.609 kr. vedrørende udgifter til boligdelen i forhold til bevillingen. Besparelsen på boligdelen kan blandt andet henføres til et mindreforbrug på posten "byggelånsrenter", og at der sidst i byggeperioden ikke var så mange uforudsete udgifter som forventet.

Udgifterne til boligdelen er finansieret ved optagelse af lån i Kommunekredit på 89.999.000 kr. og ved beboerindskud 2.044.000 kr. Resterende finansiering er egenfinansiering.

For så vidt angår servicearealerne viser regnskabet et mindre forbrug på 957 kr. i forhold til bevillingen, hvilket betyder at kommunens endelige egenfinansiering udgør 9.620.901 kr., idet der er givet statstilskud til projektet på 2.400.000 kr.

Det totale mindreforbrug udgør således 960.566 kr.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen.

Punkt 28: Anlægsregnskab, Nexøhuset, 14 boliger

Åbent punkt

28 Anlægsregnskab, 14 boliger, Nexøhuset

03.02.14G01-0011

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	28	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget indstiller.
Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Anlægsregnskabet for Nexøhuset, 14 boliger, fremlægges til godkendelse i henhold til bestemmelserne i "Budget- og Regnskabssystem for kommuner".

Indstilling og beslutning

Teknik- og Økonomidirektøren indstiller,

- at anlægsregnskabet for 14 boliger, Nexøhuset godkendes.

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen meddelte den 22. april 2010 anlægsbevillinger i henhold til skema B vedrørende Nexøhuset, 14 boliger, omhandlende omdannelse af 14 værelser til tidssvarende almene plejeboliger med eget køkken og bad med tilhørende servicearealer.

Den 26. maj 2011 godkendte kommunalbestyrelsen en forhøjelse af anlægsbevillingen til servicearealer på 201.300 kr. til reparation af vandskade og fjernelse af asbest.

Anlægsprojektet er efterfølgende afsluttet, og i den forbindelse har BDO Kommunernes Revision revideret anlægsregnskabet. Myndighedsbehandlingen og godkendelse af skema C er godkendt af kommunalbestyrelsen den 17. september 2015.

Behandlingen af anlægsregnskabet har afventet resultatet af en voldgiftssag omhandlende totalrådgivers utilstrækkelige økonomistyring.

BDO Kommunernes Revision har påtegnet anlægsregnskabet uden bemærkninger og forbehold.

I henhold til Budget- og Regnskabssystem for kommuner skal der aflægges særskilt anlægsregnskab såfremt bruttoudgiften ved et anlægsarbejde beløber sig til 2 mio. kr. eller mere og regnskabet skal godkendes af kommunalbestyrelsen.

Økonomiske konsekvenser

Nettoanlægsregnskabet ser således ud:

Nettoanlægsregnskab (udgifter minus tilskud)	Bevilling	Samlet udgift
Nexøhuset 14 boliger, boliger	22.220.500 kr.	24.874.295 kr.
Nexøhuset 14 boliger, servicearealer	3.001.300 kr.	2.828.824 kr.
I alt	25.221.800 kr.	27.703.119 kr.

Som det fremgår af ovenstående er der et merforbrug på 2.653.795 kr. vedrørende udgifter til boligdelen i forhold til bevillingen. Det store merforbrug, som har været kendt længe, skyldes mangelfuld rådgivning.

Rådgiver afleverede et mangelfuldt projektmateriale, der var mangelfuld projektopfølgning og rådgiver iværksatte aktiviteter, der ikke var økonomi til, der i alt gav et direkte tab på størrelse med overskridelsen.

Der blev efterfølgende kørt en retssag mod rådgiver, som kommunens advokat anbefalede, med udgangspunkt i budgetoverskridelsen. Kommunen tabte sagen.

Udgifterne til boligdelen er finansieret ved optagelse af lån i Kommunekredit på 20.103.000 kr. og ved beboerindskud på 441.824 kr. Resterende finansiering er egenfinansiering.

For så vidt angår servicearealerne viser regnskabet et mindreforbrug på 172.476 kr. i forhold til bevillingen.

Udgifterne til etablering af servicearealer udgør brutto 3.574.037 kr. Efter fradrag af statstilskud på 560.000 kr. og fondstilskud på 185.213 kr. udgør egenfinansieringen som anført 2.828.824 kr.

Det totale merforbrug i forhold til bevillingerne udgør dermed 2.481.319 kr.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen.

Punkt 29: Anlægsregnskab, 9 boliger - Stenbanen, Rønne

Åbent punkt

29 Anlægsregnskab, 9 boliger - Stenbanen, Rønne

03.02.14G01-0012

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	29	

Hvem beslutter

Økonomi- og Planudvalget indstiller.
Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Anlægsregnskabet for 9 boliger – Stenbanen, Rønne, fremlægges til godkendelse i henhold til bestemmelserne i "Budget- og Regnskabssystem for kommuner".

Indstilling og beslutning

Teknik- og Økonomidirektøren indstiller,

- at anlægsregnskabet for 9 boliger – Stenbanen, Rønne, godkendes.

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen meddelte den 4. april 2013 anlægsbevillinger i henhold til skema B vedrørende 9 boliger – Stenbanen, Rønne, omhandlende etablering af 9 nye almene boliger med tilhørende serviceareal på Stenbanen i Rønne.

Anlægsprojektet er efterfølgende afsluttet, og i den forbindelse har BDO Kommunernes Revision revideret anlægsregnskabet. Myndighedsbehandlingen og godkendelse af skema C er godkendt af kommunalbestyrelsen den 31. marts 2016.

BDO Kommunernes Revision har påtegnet anlægsregnskabet uden bemærkninger og forbehold.

I henhold til Budget- og Regnskabssystem for kommuner skal der aflægges særskilt anlægsregnskab såfremt bruttoudgiften ved et anlægsarbejde beløber sig til 2 mio. kr. eller mere og regnskabet skal godkendes af kommunalbestyrelsen.

Økonomiske konsekvenser

Det endelige anlægsregnskab ser således ud:

	Skema B	Anlægsregnskab
<u>ANLÆGSUDGIFTER:</u>		
Anskaffelsessum boliger inkl. moms	15.988.910 kr.	16.497.524 kr.
Anskaffelsessum servicearealer ekskl. moms	1.578.000 kr.	1.815.088 kr.
I alt	17.566.910 kr.	18.312.612 kr.

FINANSIERING:

Boliger:

Kommunal grundkapital, 10%	- 1.598.891 kr.	- 1.598.891 kr.
Realkreditlån, 88%	- 14.070.241 kr.	- 14.070.241 kr.
Beboerindskud, 2%	- 319.778 kr.	- 319.778 kr.
Supplerende kommunal medfinansiering		- 508.614 kr.
I alt boliger	- 15.988.910 kr.	- 16.497.524 kr.

Servicearealer:

Statstilskud til servicearealer ekskl. moms	- 360.000 kr.	- 360.000 kr.
Kommunal egenfinansiering	- 1.218.000 kr.	- 1.455.088 kr.
I alt servicearealer	- 1.578.000 kr.	- 1.815.088 kr.

Som det fremgår af ovenstående anlægsregnskab er der et merforbrug på 508.614 kr. vedrørende udgifter til boligdelen i forhold til bevillingen. Merforbruget kan blandt andet henføres til øgede udgifter arkæologiske undersøgelser, bundsikring/stabilisering af terrænforholdene, og så blev der under gravearbejdet konstateret, at der var nedgravet et uautoriseret kabel, som løb tværs over det område, hvor den planlagte bygning skulle placeres.

Derudover var der ekstraudgifter til etablering af handicapparkering og bortledning af overfladevand mod de eksisterende 16 boliger på Stenbanegrunden.

For så vidt angår servicearealerne viser regnskabet et merforbrug på 237.088 kr. i forhold til bevillingen, hvilket betyder at kommunens endelige egenfinansiering udgør 1.455.088 kr. mod forventet 1.218.000 kr. Merforbruget skyldes ekstra håndværkerudgifter, som ikke var indregnet fra projektstart.

Det totale merforbrug udgør således 745.702 kr. jf. nettoanlægsregnskabet nedenfor:

Nettoanlægsregnskab (udgifter minus tilskud)	Bevilling	Samlet udgift
9 boliger - Stenbanen, boliger	15.988.910 kr.	16.497.524 kr.
9 boliger - Stenbanen, servicearealer	1.218.000 kr.	1.455.088 kr.
I alt	17.206.910 kr.	17.952.612 kr.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen.

Punkt 30: Orientering fra formanden

Åbent møde

30 Orientering fra formanden

00.01.00G00-0040

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	30	

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:
Orientering givet.

Punkt 31: Eventuelt

Åbent punkt

31 Eventuelt

00.01.00G00-0040

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi- og Planudvalget	20-06-2016	31	

Økonomi- og Planudvalget den 20. juni 2016:

Intet.

Punkt 101: Lukket

Punkt 102: Lukket